

Regionalni razvojni center Koper
Ulica 15. maja 19

6000 Koper

OKOLJSKO POROČILO – faza Izhodišča

za
**REGIONALNI PROSTORSKI PLAN
OBALNO-KRAŠKE RAZVOJNE REGIJE
(faza Izhodišča)**

OKOLJSKO POROČILO – faza Izhodišča

Domžale, junij 2025

Naročnik:	Regionalni razvojni center Koper Ulica 15. maja 19 6000 Koper
Območje:	Obalno – kraška razvojna regija
Naloga:	Okoljsko poročilo za REGIONALNI PROSTORSKI PLAN OBALNO–KRAŠKE RAZVOJNE REGIJE – faza Okoljska Izhodišča
Izdelovalec naloge:	IPSUM, okoljske investicije, d.o.o.
Številka naloge:	503-01/25
Vodja naloge: Podpis in žig:	Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem., IZS T-0582 IPSUM, okoljske investicije, d.o.o. Ljubljanska c. 72, 1230 Domžale
Sodelovali:	<u>Ipsum, d.o.o.:</u> Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem. Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd. Lucija Česnik, mag. var. nar. Lucija Griz, mag. ekol. biod. Tina Ozebek, dipl. biol. (UN) <u>Zunanji sodelavci:</u> Tanja Sunčič, univ. dipl. biol. (Salix Tanja Sunčič s.p.) Nataša Zupančič, univ. dipl. biol., mag. posl. ved (Nataša Zupančič sp.) dr. Aleš Mlakar, univ. dipl. kraj. arh. (Aleš Mlakar s.p.) Nika Cigoj Sitar, univ. dipl. kraj. arh. (Aleš Mlakar s.p.) dr. Tomaž Kralj, univ. dipl. inž. agr. (Agrarius, Tomaž Kralj s.p.) Jože Janež, univ. dipl. geol., IZS – RG 0026 (Geologija d.o.o. Idrija)

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	5
1.1 OZADJE	5
1.1.1 Razmerje med prostorskimi plani.....	5
1.1.2 Obveznost celovite presoje vplivov na okolje (CPVO).....	6
2. ANALIZA STANJA	7
2.1 OPIS OBSTOJEČEGA STANJA	7
2.1.1 Splošno	7
2.1.2 Poselitev	9
2.1.3 Krajina	10
2.1.4 Varstvena, varovana, zavarovana, degradirana in druga območja	10
2.1.4.1 Zavarovana območja.....	10
2.1.4.2 Kulturna dediščina	11
2.1.4.3 Vodovarstvena območja	11
2.1.4.4 Ogrožena območja.....	11
2.1.4.5 Degradirana območja	12
2.2 KLJUČNI IZZIVI OBALNO-KRAŠKE REGIJE.....	12
3. OKOLJSKI STRATEŠKI OKVIR	14
3.1 IZHODIŠČA REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA	14
3.2 OKOLJSKI CILJI.....	21
4. OKOLJSKA IZHODIŠČA	23
4.1 TLA	23
4.1.1 Okoljske usmeritve	23
4.1.2 Predlagane strokovne podlage.....	24
4.2 KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	24
4.2.1 Okoljske usmeritve	24
4.2.2 Predlagane strokovne podlage.....	25
4.3 GOZD	26
4.3.1 Okoljske usmeritve	26
4.3.2 Predlagane strokovne podlage.....	27
4.4 POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE	27
4.4.1 Okoljske usmeritve	27
4.4.2 Predlagane strokovne podlage.....	31
4.5 NARAVA.....	31
4.5.1 Okoljske usmeritve	31
4.5.2 Predlagane strokovne podlage.....	32
4.6 BLAŽENJE PODNEBNIH SPREMEMB	32
4.6.1 Okoljske usmeritve	32
4.6.2 Predlagane strokovne podlage.....	36
4.7 ZDRAVJE LJUDI	36
4.7.1 Okoljske usmeritve	36
4.7.2 Predlagane strokovne podlage.....	39
4.8 NARAVNE NESREČE	39
4.8.1 Okoljske usmeritve	39
4.8.2 Predlagane strokovne podlage.....	40
4.9 DRUGE NESREČE	40
4.9.1 Okoljske usmeritve	40
4.9.2 Predlagane strokovne podlage.....	41
4.10 PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEMBAM.....	41

4.10.1 Okoljske usmeritve	41
4.10.2 Predlagane strokovne podlage.....	43
4.11 KULTURNA DEDIŠČINA	43
4.11.1 Okoljske usmeritve	43
4.11.1.1 Usmeritve za celotno ohranjanje kulturne dediščine	43
4.11.1.2 Usmeritve za oblikovanje rešitev in ukrepov varstva.....	44
4.11.2 Predlagane strokovne podlage.....	47
4.12 KRAJINA	48
4.12.1 Okoljske usmeritve	48
4.12.1.1 Usmeritve za urejanje krajine	48
4.12.1.2 Izhodišča za pripravo usmeritev za urejanje krajine	48
4.12.1.3 Vsebina usmeritev za urejanje krajine	49
4.12.1.4 Pristop k pripravi usmeritev za urejanja krajine	50
4.12.1.5 Usmeritve za oblikovanje rešitev ter ukrepov razvoja in varstva krajine.....	50
4.12.2 Predlagane strokovne podlage.....	52
5. SKLEPNA OCENA	54
6. VIRI IN LITERATURA	55

TABELE

Tabela 1: Seznam občin, površina, število prebivalcev in gostota naseljenosti	9
Tabela 2: Povzetek izhodišč RPP po posameznih temah, ki bodo del obvezne vsebine RPP	14
Tabela 3: Okoljske usmeritve za tla	23
Tabela 4: Okoljske usmeritve za kmetijska zemljišča	24
Tabela 5: Okoljske usmeritve za gozd.....	26
Tabela 6: Okoljske usmeritve za površinske in podzemne vode	28
Tabela 7: Okoljske usmeritve za naravo	31
Tabela 8: Okoljske usmeritve za blaženje podnebnih sprememb.....	33
Tabela 9: Okoljske usmeritve za zdravje ljudi.....	37
Tabela 10: Okoljske usmeritve za naravne nesreče	39
Tabela 11: Okoljske usmeritve za druge nesreče	40
Tabela 12: Okoljske usmeritve za prilagajanje podnebnim spremembam	41
Tabela 13: Okoljske usmeritve za kulturno dediščino	45
Tabela 14: Okoljske usmeritve za krajino	51

SLIKE

Slika 1: Prikaz območja Obalno – kraške regije	8
--	---

PRILOGE

Priloga 1: Okoljski cilji iz ključnih evropskih in nacionalnih strateških okoljskih dokumentov in zakonodaje

1. UVOD

1.1 Ozadje

V 301. členu *Zakona o urejanju prostora (ZUreP-3)* (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE) je določeno, da morajo regije pripraviti in sprejeti regionalne prostorske plane (v nadaljevanju RPP) do 1. 1. 2027.

V 75. členu ZUreP- 3, je določeno, da je RPP prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije, njenega akcijskega programa, drugih državnih razvojnih dokumentov in razvojnih ciljev EU in družbeno-gospodarskih razvojnih potreb lokalnih skupnosti dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije ter določijo bistvene razvojne priložnosti.

Regionalni razvojni center Koper je naročnik izdelave Regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraško razvojno regijo ter tudi Okoljskega poročila za regionalni prostorski plan za Obalno-kraško razvojno regijo.

Obalno-kraška razvojna regija zajema območje navedenih občin:

- Ankaran,
- Divača,
- Hrpelje-Kozina,
- Izola,
- Komen,
- Piran
- Sežana
- Mestna občina Koper.

Obalno-kraška razvojna regija je edina obmorska regija v državi. Regija meji na dve sosednji regiji: Goriško in Primorsko-notranjsko regijo. Prav tako pa je Obalno-kraška regija obmejna regija, saj meji še na dve sosednji državi: Hrvaško in Italijo.

1.1.1 Razmerje med prostorskimi plani

Kot izhaja iz 52. člena *ZUreP-3*, so prostorski akti medsebojno usklajeni, pri čemer se upoštevata njihova hierarhija in pravna narava. Prostorski izvedbeni akti ne smejo biti v nasprotju s prostorskimi strateškimi akti.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije je temeljni prostorski strateški akt o usmerjanju prostorskega razvoja države. Strategija določa tudi strateške usmeritve in izhodišča za urejanje prostora na državni, regionalni in občinski ravni.

Regionalni prostorski plan (RPP) je prostorski strateški akt in temelji na Strategiji prostorskega razvoja Slovenije in akcijskem programu za izvajanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Regionalni prostorski plan je prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije, njenega akcijskega programa, drugih državnih razvojnih dokumentov in razvojnih ciljev

EU in družbeno-gospodarskih razvojnih potreb lokalnih skupnosti dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne razvojne regije ter določijo bistvene razvojne priložnosti.

Nižje po hierarhični lestvici, se nahajajo občinski prostorski plani (OPN), ki temeljijo na Strategiji, akcijskemu programu za izvajanje Strategije in na regionalnih prostorskih planih (RPP).

1.1.2 Obveznost celovite presoje vplivov na okolje (CPVO)

V skladu z 69. členom *ZUreP-3*, se za prostorske strateške akte izvede celovita presoja vplivov na okolje. Tekom priprave prostorskega akta pripravljavec pridobi mnenje zavoda, pristojnega za ohranjanje narave, o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja. Mnenje zavoda glede obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti je zavezujoče. V tem primeru se v sklopu Okoljskega poročila izdelata tudi Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana in posegov na varovana območja (Natura 2000 in zavarovana območja).

Postopek CPVO vodi Ministrstvo za podnebje in energijo, Direktorat za okolje, Sektor za okoljske presoje.

2. ANALIZA STANJA

2.1 Opis obstoječega stanja

2.1.1 Splošno

Obalno kraška regija je s površino 1.043 km², četrta najmanjša. V obalno-kraški regiji je leta 2023 živelo okoli 6 % prebivalcev Slovenije, enako kot v goriški.

Obalno-kraška regija je regija, ki izstopa po panogi turizem, saj je imela leta 2023 tretje največje število prihodov (1.061.235) in drugo največje število prenočitev turistov (3.261.245). Med domačimi turisti je bila ta regija najbolj priljubljena, v njej so ustvarili četrtno vseh prihodov in 28 % vseh prenočitev. [3]

Obalno-Kraška razvojna regija je edina obmorska regija v državi. Prav tako je obmejna regija, saj meji na Italijo in Hrvaško.

Mesto Koper predstavlja urbano središče regije in je hkrati tudi osrednje mesto širšega mestnega območja. Sledijo mu Izola, Piran in Sežana. Slednja ima vlogo urbanega središča Krasa.

Prostorsko je regija značilna po svoji geostrateški legi, geografski razgibanosti ter izraziti krajinski in kulturni raznolikosti ter naravni pestrosti.

Iz dejstva geostrateške lega izhaja tudi, da je na območju regije prisotno pristanišče Luka Koper, kot mednarodno pomembno pristanišče in Letališče Portorož, ki ima prav tako status mednarodnega letališča.

Logistični vozlišči predstavljata še Sežana in Divača.

Regijo sestavljata dve funkcijsko zaokroženi enoti, in sicer slovenska Istra z močno urbaniziranim priobalnim pasom, zelenim zaledjem, izrazitim Kraškim robom in rekami Rižano, Badaševico ter Dragonjo ter Kras z Brkini in reko Reko, ki ponikne v Škocjanskih jamah.

Obalno-kraška regija je izrazito turistična, med dejavnostmi pa prevladujejo trgovina, gostinstvo, promet in predelovalne dejavnosti, ki skupaj predstavljajo 49,7 % regionalne dodane vrednosti [2].

Slika 1: Prikaz območja Obalno – kraške regije

Koper je urbano središče razvojne regije in hkrati osrednje mesto širšega mestnega območja slovenske Istre, ki ga tvori skupaj z Izolo, Piranom in zelenim zaledjem. Urbano središče Krasa je Sežana z močno navezavo na italijansko mesto Trst.

Obalno-kraška regija je zaradi svoje geografske lege in gospodarskih dejavnosti (predvsem Luke Koper in turizma) izpostavljena močnim prometnim tokovom. Ogrodje prometne infrastrukture tvorijo cestno omrežje, železniško omrežje, trgovsko pristanišče Koper in letališče v Sečovljah.

Kljub dobri razvitosti cestnega omrežja v regiji še vedno obstajajo deli s slabše razvitim cestnim omrežjem. Problematično ostaja vzdrževanje državnih in občinskih cest. Slabše prometno opremljeni so naslednji deli regije: južni del regije (zaledje Slovenske Istre) ter severni del (severni del občine Sežana in občina Komen).

Leta 2015 je bil predan prometu 5,2 km dolg odsek HC Koper–Izola, ki predstavlja navezavo somestja Koper-Izola-Piran na avtocestno omrežje Slovenije, predvsem pa obvozno cesto za tranzitno-turistični promet ter dnevne migracije. Razmere ob obali so se s preusmeritvijo prometa z obale v predor močno izboljšale.

Železniško omrežje je v regiji precej razvejano. Tu sta dve glavni in tri regionalne železniške proge:

- glavni železniški progi E 70 Ljubljana – Sežana – državna meja (Villa Opicina), E 69 Divača – Koper (potniška) in E 69 cepišče Bivje – Koper (tovarna),
- regionalne železniške proge Prešnica – Rakitovec – državna meja (Buzet); Jesenice – Nova Gorica – Sežana; cepišče Kreplje – Repentabor – državna meja (Villa Opicina).

(delno povzeto po RRP Obalno kraška regija, RRC Koper, 2022).

2.1.2 Poselitev

Po statističnih podatkih (na dan 1.1.2024) je v 8-ih občinah, ki predstavljajo regijo, v letu 2024 bivalo 119.205 prebivalcev. Porazdelitev prebivalcev po občinah je predstavljena v spodnji tabeli.

Največje število prebivalcev je v Mestni občini Koper in sicer 54.252 prebivalcev, sledita Piran in Izola, ki imata sicer občutno manjše število prebivalcev kot Koper. Najmanjša občina v regiji, to je Ankaran ima tudi najmanjše število prebivalcev, to je 3.325. Najvišjo gostoto poseljenosti imata Izola in Piran, saj je površina območja obeh občin glede na število prebivalcev, majhna. Gostota poseljenosti pa je s podatkom o 578 in 417 prebivalci/km², tako dosti višja kot v Sloveniji, kjer je povprečje 104,6 preb./km²).

Tako je tudi na nivoju regije s 114 prebivalci na km² Obalno kraška regija bila četrta najgosteje poseljena regija.[3]

Podrobnejši statistični podatki so predstavljeni v spodnji tabeli **Tabela 1**.

Tabela 1: Seznam občin, površina, število prebivalcev in gostota naseljenosti

Z.št.	Ime občine	Površina (km ²)	Število prebivalcev	Gostota naseljenosti
1.	Ankaran/Ancarano	8	3.325	412
2.	Divača	145	4.501	31
3.	Hrpelje - Kozina	195	5.181	27
4.	Izola/Isola	29	16.479	578
5.	Komen	103	3.509	34
6.	Koper/Capodistria	303	54.252	179
7.	Piran/Pirano	44	18.119	417
8.	Sežana	217	13.839	64
	SKUPAJ	1.044	119.205	/

(vir: www.stat.si, stanje na dan 1.1.2024)

2.1.3 Krajina

Geografsko gledano se območje po naravnih značilnostih in usmerjenosti kmetijske pridelave deli na dve večji območji, in sicer: Slovenska Istra ter območje Krasa in Brkinov, kar tudi krajinsko opredeljuje prostor.

Slovenska Istra se pojavlja le ob najožjem obalnem pasu, zanjo je značilno, da je ravnega sveta razmeroma malo. Gosta vodna mreža je flišno ozemlje razrezala v številne griče in doline. Šavrinsko gričevje pripada submediteranskemu klimatskemu pasu, ima tipično klimo zgornjega Jadrana z delno humidno - aridnimi periodami.

Območje Krasa in Brkinov je geografsko gledano sestavljeno iz pokrajin Kras, Vrhe, Senožeško podolje, Vremška dolina z Vremščico, Brkini, Matarsko podolje in Čičarija, ki ležijo v jugozahodnem delu submediteranske Slovenije. Območje je klimatsko in geografsko zelo raznoliko.

Obalno-Kraška razvojna regija se ponaša z edinstveno krajinsko strukturo, ki združuje kraške planote, jame, terasirane vinograde, oljčne nasade, rečne doline, največja sklenjena naravna travišča in priobalna območja. Regija vključuje pomembne naravne elemente, kot so soline in priobalni pas, Šavrinsko gričevje z dolino Dragonje, Kraški rob, Kras in Brkine ter Škocjanske jame, ki so ključni za naravo in kulturno dediščino.

Za Kras in Brkine je ravno tako značilna usmerjenost v rastlinsko pridelavo v trajnih nasadih. Na Krasu je tako zastopano vinogradništvo, v Brkinih pa sadjarstvo in živinoreja, na celotnem kraško brkinskem območju, pa predvsem kot reja drobnice, konj in prašičereja. Najpomembnejše usmeritve kmetijstva sta vinogradništvo ter oljkarstvo.

Kmetijskih zemljišč za poljedelstvo je malo, ker so tla skalnata in plitva, vendar so določeni pridelki zaradi klimatskih razmer značilni izključno za Kras, kar predstavlja primerjalno prednost.

Poljedelstvo je zaradi omenjenih razlogov namenjeno predvsem samooskrbi. Kmetijska dejavnost dopolnjuje turizem z osmicami na celotnem območju Krasa.

Regijo pokriva 59.028 ha gozdov, kar je 57 % njene celotne površine. Prevladujejo listavci.

Gozd ima pomembno varovalno vlogo na območju Krasa in Brkinov. Gozd na Krasu je požarno ogrožen zaradi suhe in tople submediteranske klime ter specifičnosti rastišč.[2]

2.1.4 Varstvena, varovana, zavarovana, degradirana in druga območja

2.1.4.1 Zavarovana območja

Na območju Obalno kraške regije, je v omrežje Nature 2000 vključenih ca. 59,2 % površine celotne regije.

Največji delež površine je v občini Komen, kjer je zavarovanih 97,9 % površine z Natura 2000, sledi ji občina Sežana z 82,2% zavarovanih površin. Prav tako pa je visok delež zavarovane površine še v občini Hrpelje-Kozina (53,1%), Mestni občini Koper (48,7%) in v Divači (47,6%) [4].

V regiji so še naslednja zavarovana območja: Regijski park Škocjanske jame (Unesco zaščita), Naravni rezervat Škocjanski zatok, Krajinski park Strunjan (ožja zavarovana območja znotraj parka so: Naravni rezervat Strunjan, Naravni rezervat Strunjan – Stjuža, Naravni spomenik Pinijev drevored), Krajinski park Sečoveljske soline, Krajinski park Debeli rtič (ustanovljen leta 2018,

vkjučuje polotok Debeli rtič in pripadajoče morje med zalivom Sv. Jerneja in zalivom Valdoltra), Naravni spomenik Rt Madona, Naravni spomenik Jezeri v Fiesi, Naravni spomenik Slavnik, Beka – soteska Glinščice z dolino Griža, ponornimi jamami in arheološkimi lokalitetami Lorencon in grad nad Botačem.

Posebna zanimivost so tudi geološki pojavi od sten, udorov, spodmolov do jam in t. im. apnenčasti otok oziroma Stena pri Dragonji.

Zaščitena območja so pomembna tudi z vidika trajnostnega razvoja ribištva, še posebej tista, ki so del posameznih varovanih območij ali pa nanje mejijo: Naravni rezervat Škocjanski zatok, Krajinski park Sečoveljske soline, Krajinski park Strunjan, Krajinski park Debeli rtič, Žusterna – rastišče pozejdonke (predlagani naravni spomenik), Naravni spomenik Rt Madona v Piranu. Tudi omenjena zavarovana območja dajejo celotni regiji edinstven pečat.

Glede na površino ter pomen za biodiverzitetu in ribištvo velja izpostaviti Krajinski park Sečoveljske soline, Krajinski park Strunjan, Naravni rezervat Škocjanski zatok ter Krajinski park Debeli rtič.

Regija predstavlja idealne habitate najrazličnejši divjadi in ostalim živalskim vrstam. Za prostoživeče živalske vrste so pomembnejša območja: pogorje Kojnika in Slavnika v Čičariji, pogorje Vremščice v brkinskem delu, zgornji del doline Raše s pogorjem Tera na Krasu, v Slovenski Istri pa gozdnati del, ki se s Kojnika spušča preko doline Malinske do Šavrinov.

2.1.4.2 Kulturna dediščina

Pestra sestava enot registrirane nepremične kulturne dediščine, se pojavlja na celotnem območju Obalno – kraške regije. Prav zaradi nekaterih edinstvenih kulturno zaščitene enot, je regija privlačna za širšo javnost: Kobilarna Lipica, naselje Štanjel, Debeli rtič, Škocjanske jame, jama Vilenica, Sečoveljske soline, itd... nekatere od teh enot so zaščitene tudi v naravovarstvenem smislu, saj se na območju ali objektu zavarovanja prepletata oba svetova.

2.1.4.3 Vodovarstvena območja

Na območju regije je po podatkih Atlasa okolja, največ vodovarstvenih območij v občini Komen, ki je praktično v celoti pokrita s pasovi VVO in občini Hrpelje Kozina, ki je prav tako skoraj v celoti na zavarovanem območju VVO. Oskrba s pitno vodo je na območju regije eden izmed glavnih izzivov, zato bo potrebno v bodoče veliko pozornosti nameniti tej temi in iskati rešitve.

Pomembna za varstvo vodnih virov je izgradnja kanalizacijskega omrežja v regiji. Za območja aglomeracij Koper, Piran in Izola (z obremenjenostjo več kot 10.000 PE) je bila dokončana ustrezna infrastruktura za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda. Problematična je Mestna občina Koper, predvsem pa občine na Krasu, kjer bodo potrebne obsežne investicije v kanalizacijsko omrežje. Zgodovinska središča istrskih mest (predvsem Piran in Izola) se soočajo s problemom stare, dotrajane in puščajoče kanalizacije, ki je mešana (meteorno-fekalna), kar povzroča predvsem ob vse pogostejših visokih plimah in obilnejših padavinah močno obremenjevanje morja s fekalijami. Poseben problem je tudi vdor slane vode v kanalizacijski ogroža strojne in elektro instalacije in naprave, zmanjšuje učinkovitost sekundarne in terciarne stopnje čiščenja v čistilnih napravah.[1]

2.1.4.4 Ogrožena območja

Pod ogrožena območja prištevamo poplavno ogrožena območja, erozijsko in plazljivo ogrožena območja. S strani plazljivosti in erozije so na območju regije najbolj izpostavljene Mestna občina Koper, Izola, Piran ter Divača.

Na manjšem delu regije je pomanjkljiva protipoplavna varnost, kar je posledica neustreznih ureditev nekaterih hudourniških vodotokov. Zaradi zagotavljanja varnosti pred visokimi vodami na kmetijskih površinah so bili v preteklosti izvedeni regulacijski posegi v nekatere vodotoke in zgrajeni zadrževalniki (Pivol, Triban in Vanganelško jezero v Slovenski Istri).[1]

S poplavami se soočajo v dolinah Rižane, Dragonje in Badaševice in drugih vodotokov v zalednih predelih. Prav tako pa je pomembna grožnja poplavna ogroženost zaradi morja (npr. mesto Piran).

Regija predstavlja najbolj požarno ogroženo naravno okolje v Sloveniji.

2.1.4.5 Degradirana območja

Obalno kraška regija vidi potencial za razvoj tudi v funkcionalno degradiranih območjih (FDO). Ta se nahajajo v vseh 8-ih občinah v regiji. Skoraj vsa območja se nahajajo na območju zgoščene poselitve (Mestna občina Koper, Izola, Ankarani). Med tipi funkcionalno degradiranih območij v Obalno-Kraški razvojni regiji najbolj izstopajo industrijske in obrtne dejavnosti in infrastrukturna območja.

Površina funkcionalno degradiranih območij v regiji je 210,2 ha. Največja območja degradiranega prostora so po podatkih Atlasa okolja v Mestni občini Koper. Občina vidi velik potencial v ureditvi takšnih območij, kar je dobra priložnost tudi na regionalni ravni. [1]

2.2 Ključni izzivi Obalno-kraške regije

Poglavje je povzeto po dokumentu: »**Izhodišča za pripravo Regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraške razvojne regije, Regionalni razvojni center Koper, Koper, februar 2025**«

Prostorsko načrtovanje ima nalogo zagotavljanja dolgoročnega trajnostnega prostorskega razvoja in prilagajanja upravljanja prostora na spremenjene mednarodne okoliščine, družbene in gospodarske trende ter pričakovane svetovne izzive. Izzivi, ki imajo prostorske učinke in se prostorsko odražajo na različnih ravneh, tudi regionalni, so demografske spremembe, podnebne spremembe s specifičnimi vplivi, oskrba z energijo in prehod v ogljično nevtralno družbo, globalizacija gospodarstva, digitalizacija in razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologij, nova vloga mest, zmanjševanje naravne ohranjenosti, biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti, zmanjševanje prepoznavnosti naselij in krajine ter povezovanje v čezmejnem in širšem makro regionalnem prostoru.

Izzive med in znotraj regije je treba pravočasno prepoznati ter načrtovati prilagajanje na njihove učinke. Regionalni razvoj se mora navezati na tiste prostorske potenciale, ki nudijo podporo lokalnemu gospodarstvu in družbenemu razvoju, boljšemu zdravju prebivalstva, povečujejo odpornost na podnebne spremembe, zmanjšujejo ranljivost prostora, krepijo vzdržnost in trajnostno rabo virov, omogočajo vzpostavljanje razmer za večjo zaposljivost v lokalnem okolju ter ne povečujejo dnevne mobilnosti in izseljevanja.

Kot ključni izzivi Obalno-Kraške razvojne regije, ki jih bo RPP podrobneje naslovil, so bili prepoznani:

1. Oskrba s pitno vodo (povezava vodovodnih sistemov, zagotovitev dolgoročnega strateškega vodnega vira in rezervnega vodnega vira)

2. Razvoj gospodarstva in inovativnosti (določitev gospodarskih con regionalnega pomena ter regijskega tehnološkega parka, nadgradnja poslovnih con)
3. Varstvo krajine, narave in samooskrba s hrano (ohranjanje regionalne identitete prostora, varstvo in zaščita kmetijskih površin, vzpostavitev sistema »pridelava – predelava – skladiščenje – distribucija hrane«)
4. Promet ter javni potniški promet (čezmejna povezanost, ureditev ozkih grl, zmanjšanje preobremenjenosti s tranzitom, nadgradnja cest lokalnega pomena, dograditev sistemov trajnostne mobilnosti, vključno kolesarske povezave, čezmejni in lokalni (morski) potniški promet, ustvarjanje bolj hodljivih in prijaznejših okolij za pešce in kolesarje, še posebej v središčih naselij)
5. Prednostna območja za stanovanjsko oskrbo (policentrični razvoj, dograditev družbene infrastrukture)
6. Poplavna varnost (celostno upravljanje voda, upravljanje obalnega območja)

3. OKOLJSKI STRATEŠKI OKVIR

3.1 Izhodišča regionalnega prostorskega plana

V skladu z navodili Ministrstva za naravne vire in prostor in izdelanimi Navodili (Usmeritve za izdelavo okoljskih poročil za regionalne prostorske plane, Zavita d.o.o., september 2023), je osnova za pripravo regionalnih prostorskih planov dokument Izhodišča, ki so ga pripravile posamezne regije oz. v imenu njih regionalne razvojne agencije.

Naročnik Regionalni razvojni center Koper, je pripravil dokument: »**Izhodišča za pripravo Regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraške razvojne regije, Regionalni razvojni center Koper, Koper, februar 2025**«, ki je osnova za pripravo tega dokumenta.

Na osnovi izhodišč, ključnih izzivov in prioritet, ki so bila identificirana na ravni regije in so povzeta v spodnji tabeli, na način, da so zajeta v točkah, ki bodo v skladu z 2.odstavkom 75. člena ZUreP-3 (Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3) Ur. l. RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-IO, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25 – odl. US) del obvezne vsebine RRP, smo v nadaljevanju tega dokumenta tudi okoljske usmeritve strukturirali na način takšne tabele, kjer so podane usmeritve za vsak posamezni okoljski vidik (v posameznih poglavjih).

Tabela 2: Povzetek izhodišč RPP po posameznih temah, ki bodo del obvezne vsebine RPP

Z. št.	Izhodišča RPP	Obrazložitev
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določijo njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	<ul style="list-style-type: none"> - Določiti mesta, druga urbana naselja in druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije (opisano v zgornjem odstavku), skladno z zastavljenimi regionalni cilji ter opredeliti vloge naselij in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj. - Dogovoriti se z državo o prilagoditvi omrežja naselij oz. vloge naselij v omrežju glede na zasnovo družbene in gospodarske javne infrastrukture.
2.	ŠMO (širša mestna območja)	<ul style="list-style-type: none"> - Opredeliti ŠMO regije glede na kriterije opredeljene v ReSPR50 in s tem nabor potencialnih naselij, ki se lahko razvijajo kot del širšega mestnega območja. - Okrepiti trajnostni razvoj ŠMO regije s trajnostnim prostorskim načrtovanjem (razvoj območij z mešano rabo, povečanje gostote naselij, enotna zasnova trajnostne mobilnosti vključno z okrepitevijo javnega potniškega prometa in infrastrukture za trajnostno mobilnost, ustrezna opremljenost zelenih in modrih površin). - Okrepiti sodelovanje v okviru čezmejnega vplivnega območja (ŠMO slovenske Istre, Sežana, Trst z zaledjem) zaradi krepitve trajnostnega prostorskega razvoja in skupne konkurenčnosti severno-jadranskega urbanega območja v širšem prostoru.

Z. št.	Izhodišča RPP	Obrazložitev
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - Določitev regijsko pomembne družbene infrastrukture ter zagotovitev le-te, vključno z obnovo oz. gradnjo novih objektov ustreznih vsebin - objektov za vzgojo in izobraževanje, kompetenčnih centrov, športnih centrov oz. parkov in druge športne infrastrukture, zelenih površin za spodbujanje telesne aktivnosti, zdravstvenih ustanov, varnih hiš, varovanih stanovanj, domov za ostarele, medgeneracijskih centrov, centrov za mlade, objektov za kulturo in podobno. - Zagotovitev raznovrstnosti in izboljšane ter pravične dostopnosti do storitev splošnega družbenega pomena na celotnem območju regije v skladu s potrebami vseh skupin prebivalcev.
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	<p><u>Oskrba s pitno vodo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomanjkanje pitne vode: Zagotoviti dolgoročni strateški vodni vir za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in rezervni vodni vir. - Dotrajana infrastruktura za vodooskrbo in pomanjkljiva povezljivost: Obstoječa vodovodna infrastruktura je na več mestih poddimenzionirana ali dotrajana, kar otežuje učinkovito oskrbo prebivalstva s pitno vodo. Pomanjkanje ustreznih povezav med različnimi vodovodnimi sistemi v regiji pa ne zagotavlja rezervnih vodnih zajetij. Potrebna je obnova vodovodne infrastrukture za zmanjšanje vodnih izgub ter povezljivost vodovodnih sistemov. - Zgodovinska središča istrskih mest (Kopra, Pirana in Izole) se soočajo s problemom starega in dotrajane vodovodnega omrežja, ki ga je potrebno ustrezno obnoviti, kar zahteva obsežen in drag poseg v prostor. - Pridobitev trajnega strateškega vodnega vira pa bi za vse sosednje vodovode (Italija, Hrvaška, Kras, Brkini in Notranjska) pomenila rezervni vodni vir v primeru lastnih izpadov oz. za odpornost proti vse večjim podnebnim spremembam (poplave, suše). - DC Hrpelje – Starod poteka znotraj II. VVO, kot ga določa Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Rižane. Izraženo je mnenje, da se na odseku državne ceste Hrpelje – Podgrad omeji prevoz nevarnih tovorov, ki lahko predstavljajo neposredno nevarnost za onesnaženje vodnega vira. Hkrati obstaja mnenje, da se pri rekonstrukciji te ceste izvedejo vsi ukrepi, ki bodo odvajali padavinske vode iz javnih cest v javno kanalizacijsko omrežje. - Čezmejno sodelovanje s sosednjimi državami Italijo in Hrvaško: 1. Povezava vodovodnih sistemov IVB in

Z. št.	Izhodišča RPP	Obrazložitev
		<p>RVK preko Bresta na hrvaški strani meje z vodohranom Rakitovec. 2. Za vzajemno pomoč za odpornost proti vse večjim podnebnim spremembam se predvidi dodatna povezava med vodovodnima sistemoma RVK in tržaški vodovod AcegasApsAmga preko mejnega prehoda Škofije-Rabuiese. 3. Predvidi se dodatno povezovanje vodovodnega sistema v upravljanju Kraškega vodovoda Sežana d.o.o. z vodovodnimi sistemi v Italiji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Varovanje vodnega vira - vodonosnik Brestovica: čezmejno sodelovanje zaradi neposredne bližine meje z Italijo in čimprejšnja priprava Uredbe. <p><u>Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomanjkanje ustrezne infrastrukture v naseljih (ni kanalizacijskega sistema, potrebe po razširitvi čistilnih naprav in dograditvi omrežja). - Problem stare, dotrajane in puščajoče kanalizacije (stara jedra mest Izola, Koper, Piran), ki je hkrati tudi mešana kanalizacija, kar povzroča predvsem ob plimi in obilnejših padavinah močno obremenjevanje morja z odpadnimi vodami (v sistem vidra slana/morska voda). - Na območju Krasa problem pri izgradnji kanalizacijskega omrežja – visoki investicijski stroški izgradnje zaradi specifičnih lastnosti geološke podlage. <p><u>Ravnanje z odpadki:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obstoječi zbirni centri - se soočajo s prostorskimi omejitvami in potrebo po nadgradnji zaradi povečane količine odpadkov. - Vzpostavitev regijskega centra za odpadke je ena izmed prednostnih nalog regije. - Prehod na krožno gospodarstvo: vzpostavitev centrov ponovne uporabe in sortiranih frakcij ter uvajanje sodobnih tehnologij za reciklažo – vodi k zmanjšani količini odloženih odpadkov. <p><u>Energetska infrastruktura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Raziskati potencial OVE, opredeliti dopustna območja za umestitev objektov v prostor v sodelovanju z občinami v regiji ter preveriti sprejemljivost za lokalne skupnosti in širšo javnost. Umeščanje objektov OVE v krajino, v povezavi z varstvom krajine, namreč predstavlja še enega izmed ključnih izzivov regije. Medtem ko je treba spodbujati rabo obnovljivih virov, je ključnega pomena najti ravnovesje med potrebami po novih energetskih virih in zahtevami ohranjanja narave

Z. št.	Izhodišča RPP	Obrazložitev
		<p>in kulturne dediščine ter vplivom, ki bi ga takšni objekti imeli na prebivalstvo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potrebno bo dolgoročno, poleg rekonstrukcije obstoječih povezav z večjim prerezom, zgraditi dodatne kabelske povezave in TP. - Umestitev parkirišč z ustrezno polnilno infrastrukturo za e-vozila, kjer se prioritetno poskuša zagotoviti primarno napajanje iz OVE na teh lokacijah. - Razpršenost in dostopnost lokalnih virov biomase: les kot pomemben obnovljiv vir v regiji ni zadostno izkoriščen. - Učinkovito izrabo biomase je mogoče izboljšati z vzpostavitvijo lesne verige na regijskem nivoju ali več manjših gozdno-lesnih verig. - Spodbujanje gradnje sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso (DOLB) na območjih večje gostote odjema. - Odpadke iz kmetijstva je mogoče izkoriščati za pridobivanje bioplina le v primeru, če bi bilo na regijskem nivoju urejeno zbiranje in prevoz organskih odpadkov do skupne bioplinske naprave. Smotrno je v bližino take naprave umestiti porabnike toplote, saj se na ta način izrabi odpadno toploto. Pri tem se natančneje preuči izrabo tudi drugih potencialnih virov bioplina (večje ČN, odlagališča...). - Proizvodnja, shranjevanje ter možnosti izrabe vodika. <p><u>Prometna infrastruktura:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Obalni del regije je preobremenjen zaradi tranzitnega prometa in sezonskega turizma. Še vedno manjkajo nekatere ključne prometne povezave, kar povzroča zastoje, zlasti v poletnih mesecih. - Preobremenjenost cestnega in železniškega omrežja zaradi prevoza tovora v in iz koprškega pristanišča, lege regije na tranzitnih prometnih tokovih v smeri Italije in Hrvaške ter sezonskega turizma vodi v prometne zastoje, zlasti v poletnih mesecih, ter povečuje potrebo po izboljšanju cestnih in železniških povezav. - Prav tako je potrebna preusmeritve tranzitnega prometa iz lokalnih cest na avtoceste. - Regija ima pomanjkljivo infrastrukturo za trajnostno mobilnost (več kolesarskih povezav v sklopu naselij in regionalne mreže kolesarske infrastrukture z navezavo na državno kolesarsko omrežje, več primestnih avtobusnih povezav).

Z. št.	Izhodišča RPP	Obrazložitev
		<ul style="list-style-type: none"> - Dograditev in ureditev cestnih povezav proti Hrvaški (Postojna/Divača-Jelšane, Koper-Dragonja ter Jagodje-Lucija oz. optimalnejših variant) ter ureditev cestne povezave proti Italiji (Sežana-Fernetiči) z navezavo na ostalo cestno omrežje. - Usklajeno prometno načrtovanje: Priprava trajnostne prometne strategije za celotno območje regije. - Celostna sprememba vinjetnega sistema na državni ravni, pri čemer se na regijski ravni izvzame iz vinjetnega sistema cestna odseka mejni prehod Škofije-Koper in mejni prehod Fernetiči-Dane pri Sežani. - Nujno je izboljšanje povezav med urbanimi središči in zaledjem ter okrepitev trajnostne mobilnosti v regiji.
5.	Zasnova stanovanjskih območij	<ul style="list-style-type: none"> - Dostopnost stanovanj za mlade družine in šibkejše dohodkovne skupine je v obalnih mestih omejena, zato te skupine težje najdejo primerno in cenovno dostopno bivališče. Dostopnost do stanovanj je omejena tudi v regionalnem središču Krasa, v Kozini in Hrpeljah, tukaj predvsem zaradi odsotnosti novih stanovanj ter zaradi priseljevanja iz sosednjih območij (obalno območje, območje Trsta z zaledjem). - Opredelitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo na območjih z najboljšo dostopnostjo do sistema javnega potniškega prometa, v bližini prometnih vozlišč in prestopnih točk javnega potniškega prometa, usklajeno s celostno prometno strategijo. Stanovanjska območja se načrtujejo na obetavnih, dinamičnih demografskih območjih, blizu raznolikih delovnih mest, storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena ter zelenih površin. - Regija se sooča s potrebo po uvajanju alternativnih oblik dostopa stanovanj, ki bi naslovile pomanjkanje stanovanj za mlade in šibkejše dohodkovne skupine. Med temi so ključne stanovanjske zadruge, ki temeljijo na skupnostnem upravljanju, modeli deljenega lastništva, ki zmanjšujejo finančne ovire za pridobitev stanovanj ter novi modeli vlaganja v prenovo razvrednotenih območij, zgoščanje obstoječih naselij ali prenovo slabše izkoriščenih stanovanjskih območij, še posebej na podeželju.
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	<ul style="list-style-type: none"> - Uskladiti sobivanje pristanišča z mestom in kakovostna ureditev kontaktnega območja. - Razvoj gospodarstva in inovativnosti z določitvijo območij, namenjenih za gospodarske cone regionalnega pomena ter tehnološkega parka regijskega pomena. Z vidika razvoja gospodarstva in inovativnosti je potrebna

Z. št.	Izhodišča RPP	Obrazložitev
		<p>okrepitev in nadgraditev poslovnih con, kjer so zagotovljeni prostorski pogoji in razmere (opremljenost s potrebno infrastrukturo) za umeščanje podjetij najvišje kakovostne zahtevnosti, preveritev umestitve oz. nadgraditve vsaj ene poslovno-industrijske cone regionalnega pomena (npr. zaradi obstoječe infrastrukture in predvidenih infrastrukturnih povezav je potrebno preveriti potencial območij Sežane, Divače in Hrpelj-Kozine za razvoj gospodarstva ob upoštevanju drugih omejitvenih dejavnikov), po možnosti z opredeljenimi sektorskimi specializacijami, ter regijskega tehnološkega parka, ki bi spodbujal panoge za gospodarski preboj (visokotehnološke panoge, visoko kvalificirana delovna mesta) in privabljal kader z višjo izobrazbo.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Določitev turističnih območij regionalnega pomena, skladno s Strategijo slovenskega turizma 2022-2028, - pri čemer se upošteva oz. preveri tudi nosilno zmogljivost posameznih območij za turizem. - Prestrukturiranje večjih degradiranih in razvrednotenih območij v regiji. - Vzpostavitev regijskih izobraževalno-razvojnih centrov, kar zahteva celostno prostorsko načrtovanje, ki vključuje tako infrastrukturo kot vsebinske programe. Ključno je zagotoviti ustrezne pogoje za izvajanje sodobnih programov, ki se osredotočajo na interdisciplinarna področja, kot so umetna inteligenca, krožno gospodarstvo, kreativne industrije, spodbujanje zelenih tehnologij, obnovljivih virov energije in trajnostnih praks. Prostorska umeščenost tovrstne infrastrukture mora predvideti fleksibilne prostore, prilagojene hitrim tehnološkim spremembam, ter vzpostaviti povezave s prometno infrastrukturo in ključnimi izobraževalnimi ustanovami. Omogočiti mora dostopnost za regionalne deležnike in povezovanje z mednarodnimi inovacijskimi tokovi, s poudarkom na digitalizaciji in globalni prepoznavnosti regije. - Izboljšati protipožarno infrastrukturo v naravnem okolju. Naravno okolje Obalno-Kraške regije, ki ga večinoma sestavlja gozd, je najbolj požarno ogroženo med vsemi slovenskimi regijami. V letu 2022 je bil na Krasu največji požar v zgodovini Slovenije. Z nadaljnjim segrevanjem ozračja kot posledico podnebnih sprememb je pričakovati, da se bo požarna ogroženost naravnega okolja še povečala.

Z. št.	Izhodišča RPP	Obrazložitev
7.	Zasnova zelenega sistema regije	<ul style="list-style-type: none"> - Kmetijstvo, s svojim temeljnim poslanstvom - pridelavo hrane, in dejstvom, da ustvarja kulturno krajino, ki je pomembna nosilka prepoznavnosti prostora, postaja, zaradi podnebnih sprememb in pritiskov na kmetijski prostor (spremembo namenske rabe prostora kot tudi z umeščanjem pomožnih kmetijskih objektov na kmetijska zemljišča, pri čemer velik delež objektov ni namenjen za kmetijske namene), eden izmed pomembnejših izzivov v regiji. Stremeti je potrebno k ohranjanju kmetijstva in kmetijskih površin, in sicer z ukrepi urejanja in upravljanja za zmanjševanje trenda zaraščanja kmetijskih površin, z določitvijo potencialnih prednostnih območij za kmetijsko proizvodnjo in proizvodnega potenciala tal (bonitetne točke po razredih), z določitvijo regionalno pomembnih območij agrarnih operacij, vrst agrarnih operacij in pogojev za njihovo umeščanje, z določitvijo potenciala in ukrepov za namakanje kmetijskih zemljišč, opredelitvijo konkretnih projektov za namakanje kmetijskih zemljišč in vzpostavitev novih vodnih virov za potrebe namakanja, z določitvijo skupne osnove za spodbujanje uporabe kmetijskih zemljišč zgolj v kmetijske namene ter z usmeritvami v podporo oskrbi s kakovostno in lokalno pridelano hrano (samooskrba) in vzpostavitev kratkih verig oz. sistema »pridelava – predelava – skladiščenje – distribucija hrane«, ki mora delovati predvsem v javnih zavodih. Za vzpostavitev in delovanje slednjega so osnova kmetijska zemljišča, ki jih je treba v največji možni meri zaščititi pred spremembo namenske rabe prostora in pred 'pozidavo' s pomožnimi kmetijskimi objekti, ki v velikem deležu niso primarno namenjeni za kmetovanje ampak za druge namene. Ti s svojo pojavnostjo degradirajo kulturno krajino, ki je nosilka regionalne identitete. - 57% površine regije prekriva gozd. Gre za gozd večinoma slabše kakovosti, katerega les bi bil večinoma uporaben v energetske namene, za ogrevanje javnih ustanov ali delov strnjenih naselij. Učinkovita izraba lesne biomase in povečano izkoriščanje lesnega potenciala bi lahko prispevala tudi k odprtju novih delovnih mest, predvsem na podeželju. - Pogosto poplavljanje morja, vodotokov in zalednih voda je vedno pogostejši pojav, poleg tega pa predstavlja velik izziv regije tudi prilagajanje dvigu gladine morja, ki je posledica podnebnih sprememb. V regiji se kaže potreba po celostnem upravljanju z vodami in obalnim

Z. št.	Izhodišča RPP	Obrazložitev
		<p>območjem, predvsem v kontekstu poplavne varnosti. V ta namen je treba izdelati hidrološko-hidravlične študije na ravni regije, pri urejanju vodotokov uvajati na naravi temelječe rešitve in predvideti ukrepe za zmanjševanje poplavne nevarnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Določitev prednostnih območij za razvoj različnih oblik turizma in rekreacije v krajini. - Določitev zelenega sistema regije z vzpostavitvijo omrežja zelenih površin in zelenih koridorjev, ki povezujejo urbanizirana območja z zelenim zaledjem v povezan sistem.
8.	Povezave s sosednjimi območji	<ul style="list-style-type: none"> - Opredelitev področij, na katerih bi sodelovanje prineslo izboljšanje konkurenčnosti gospodarskih dejavnosti in kakovosti življenja ter prostorskih ukrepov, ki bi bili za to potrebni. - Sodelovanje s sosednjimi območji je potrebno predvsem pri opredelitvi zelenih sistemov regij, usklajevanju razvoja družbene in gospodarske javne infrastrukture (področje okolja (oskrba s pitno vodo, vplivi na vodovarstvena območja) in prometa) ter usklajevanju prostorskega razvoja čezmejnega urbanega območja Koper/Sežana-Trst.

Na osnovi teh izhodišč se v tem dokumentu pripravijo okoljska izhodišča, ki bodo osnova in vodilo za pripravo regionalnega regijskega plana.

3.2 Okoljski cilji

Za vrednotenje vplivov regionalnega prostorskega plana, se bodo povzele usmeritve in cilji iz evropskih in slovenskih okoljskih strateških dokumentov in zakonodaje, ki so relevantni za določanje okoljskih ciljev za okoljske vidike opredeljene v 6. členu Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2).

Okoljski cilji iz teh dokumentov predstavljajo izhodišče za določitev okoljskih ciljev v sklopu izvedbe celovite presoje vplivov na okolje za RPP in se jih bo upoštevalo pri vrednotenju vplivov izvedbe RPP na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine.

Konkretni okoljski cilji se bodo določili v 2. koraku izdelave Okoljskega poročila, to je faza Vsebinjenje, kjer se bodo na osnovi lastnosti regionalnega prostorskega plana, določili relevantni okoljski cilji in kazalniki, ki se bodo uporabili pri vrednotenju vplivov plana na okolje.

Pri tem bo vrednotenje vplivov plana razdeljeno na sledeče **okoljske vidike**:

- Narava: Biotska raznovrstnost, živalstvo, rastlinstvo,

- tla,
- voda,
- zrak,
- podnebni dejavniki,
- materialne dobrine,
- kulturna dediščina skupaj z arhitekturno in arheološko dediščino,
- krajina,
- prebivalstvo in zdravje ljudi,
- nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče.

Za izbor okoljskih ciljev se uporabi seznam dokumentov v **Prilogi 1**, tega dokumenta.

4. OKOLJSKA IZHODIŠČA

4.1 Tla

4.1.1 Okoljske usmeritve

Splošne usmeritve:

- Izkoristi naj se površine znotraj naselij (nepozidana zemljišča) in degradirane oz. razvrednotene površine za gradnjo novih stavb.
- Funkcionalno degradirana območja je treba jasno opredeliti ter jih preoblikovati v skladu s trajnostnim načrtovanjem ter premišljenim umeščanjem dejavnosti v prostor.
- Identificira se območja z onesnaženimi in degradiranimi tlemi in opredeli pogoje za možnost ureditve oz. pozidave teh območij (npr. sanacija, pozidava, renaturacija ...).

Tabela 3: Okoljske usmeritve za tla

Z. št.	Izhodišča RPP	Usmeritev
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Upošteva naj se splošne usmeritve.
2.	ŠMO (širša mestna območja)	Upošteva naj se splošne usmeritve.
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	/
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	/
5.	Zasnova stanovanjskih območij	Upošteva naj se splošne usmeritve.
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	Spodbuja naj se regenerativno in sonaravno kmetijstvo.
7.	Zasnova zelenega sistema regije	/
8.	Povezave s sosednjimi območji	/

***Opomba izdelovalca:** znak / v vrstici pomeni, da podajanje vsebine za izbrano točko ni relevantno oz. se upošteva zgolj splošne usmeritve podane izven tabele. Velja tudi za vse tabele v nadaljevanju.

4.1.2 Predlagane strokovne podlage

Strokovne podlage niso predlagane.

4.2 Kmetijska zemljišča

4.2.1 Okoljske usmeritve

Splošne usmeritve za kmetijska zemljišča v regiji:

RPP mora biti pripravljen tako, da bo v kar največji meri zagotavljal ohranjanje kmetijskih zemljišč na način, da se širitev stavbnih zemljišč na kmetijska zemljišča načrtuje le, če znotraj naselij ni zagotovljenih prostorskih možnosti za izvedbo posega (ni na voljo nepozidanih stavbnih zemljišč ali primernih degradiranih površin). Načrtovanje mora prednostno upoštevati trajno varovana kmetijska zemljišča in jih ohranjati. Posege na kmetijska zemljišča naj se prednostno usmerja na kmetijska zemljišča slabše kakovosti. V primeru poseganja na kmetijska zemljišča je potrebno površine izravnati z izvzemi iz stavbnih zemljišč. V primeru, da površina posega na kmetijsko zemljišče presega 5.000 m², je treba predlagati izvedljive variantne rešitve.

Novi posegi na kmetijske zemljišča ne smejo ovirati kmetijske dejavnosti in okrniti povezanost kmetijskih površin na sosednjih kmetijskih zemljiščih ter dostopa do njih in ne smejo uničiti ali poškodovati obstoječe kmetijske proizvodne infrastrukture (npr. melioracijski in namakalni sistemi, poljske poti) – če se kmetijske površine zaradi posegov fragmentirajo, je treba izvesti komasacije.

Prostorski ukrepi naj se načrtuje tako, da predvidijo ukrepe za večjo prehransko samooskrbnost regije.

Tabela 4: Okoljske usmeritve za kmetijska zemljišča

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Jasno določiti poselitvena območja ter območja za dolgoročni razvoj naselij. Širjenje poselitve načrtovati tako, da se upoštevajo trajno varovana kmetijska zemljišča. Celostni razvoj podeželja načrtovati tako, da se poselitev podeželja in kmetovanje ohranja (preprečevanje zaraščanja kmetijskih površin). Poselitev naj se spodbuja na degradiranih in nepozidanih površinah. V primeru onesnaženih degradiranih površin, jih je potrebno predhodno očistiti.
2.	ŠMO (širša mestna območja)	V ŠMO se kmetijstvo usmerja v zagotavljanje kakovostne in lokalno pridelane hrane za lokalno prebivalstvo. Posebno pozornost nameniti pritiskom na kmetijski prostor vezan na spremembe namenske rabe prostora kot tudi umeščanjem pomožnih kmetijskih objektov na kmetijska zemljišča, pri čemer velik del teh objektov ni namenjen za kmetijske namene.

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		Določiti regionalno pomembna območja in vrste agrarnih operacij (namakanje, osuševanje, agromelioracije). Naštete operacije naj se načrtuje v povezavi z novimi vodnimi viri. Planiranje na območju ŠMO se načrtuje tako, da se upoštevajo trajno varovana kmetijska zemljišča.
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	Lokalna kmetijska zemljišča naj bodo namenjena zgolj v kmetijske namene ter z usmeritvami v podporo oskrbi s kakovostno in lokalno pridelano hrano (samooskrba) in vzpostavitvijo kratkih verig oz. sistema »pridelava – predelava – skladiščenje – distribucija hrane«, ki mora delovati predvsem v javnih zavodih.
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	Omrežje GJI načrtovati tako, da se upoštevajo trajno varovana kmetijska zemljišča. Umeščanje OVE ne sme imeti prednosti pred ohranjanjem kmetijskih zemljišč.
5.	Zasnova stanovanjskih območij	Kmetijska zemljišča je potrebno v največji možni meri zaščititi pred spremembo namenske rabe prostora in pred 'pozidavo' s pomožnimi kmetijskimi objekti, ki v velikem deležu niso primarno namenjeni za kmetovanje ampak za druge namene. Ti s svojo pojavnostjo degradirajo kulturno krajino, ki je nosilka regionalne identitete.
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	
7.	Zasnova zelenega sistema regije	
8.	Povezave s sosednjimi območji	Omrežje GJI načrtovati tako, da se upoštevajo trajno zavarovana kmetijska zemljišča. Načrtovana okrepitev sodelovanja v okviru čezmejnega vplivnega območja (ŠMO slovenske Istre, Sežana, Trst z zaledjem) zaradi krepitev trajnostnega prostorskega razvoja in skupne konkurenčnosti severno-jadranskega urbanega območja v širšem prostoru ne sme vključevati izgubo kmetijskih zemljišč.

4.2.2 Predlagane strokovne podlage

Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane. Obalno-kraška regija. Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS):

- skladno z usmeritvijo iz ReSPR50 izdelati strokovne podlage za določitev območij, kjer se na širših mestnih območjih kmetijstvo usmerja v podporo oskrbi prebivalstva s kakovostno in lokalno pridelano hrano,
- pridobiti podatke o perspektivnih kmetijskih panogah v regiji ter izdelati strokovne podlage za določitev območij, primernih za posamezne kmetijske panoge, pomembne na nivoju regije,
- izdelati strokovne podlage za določitev regionalno pomembnih območij in vrst agrarnih operacij (namakanje, osuševanje, agromelioracije).

4.3 Gozd

4.3.1 Okoljske usmeritve

Splošne usmeritve:

RPP mora upoštevati funkcije gozdov ter varovane gozdove in gozdne rezervate. Širitev stavbnih zemljišč in sprememba v kmetijska zemljišča v varovalnem gozdu in gozdu s posebnim namenom ni dovoljena. Nove posege se prednostno usmerja izven gozdov s prvo stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov in izven mirnih con. Novi posegi v gozd ne smejo ovirati gospodarjenja z gozdovi in dostopa do njih.

Tabela 5: Okoljske usmeritve za gozd

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Pri načrtovanju poselitve je potrebno upoštevati funkcije gozdov ter varovane gozdove in gozdne rezervate.
2.	ŠMO (širša mestna območja)	Izboljšati protipožarno infrastrukturo v naravnem okolju. Naravno okolje Obalno-Kraške regije, ki ga večinoma sestavlja gozd, je najbolj požarno ogroženo med vsemi slovenskimi regijami. V letu 2022 je bil na Krasu največji požar v zgodovini Slovenije. Z nadaljnjim segrevanjem ozračja kot posledico podnebnih sprememb je pričakovati, da se bo požarna ogroženost naravnega okolja še povečala.
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	/
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	Pri načrtovanju GJI je potrebno upoštevati funkcije gozdov ter varovane gozdove in gozdne rezervate.
5.	Zasnova stanovanjskih območij	Pri načrtovanju poselitve je potrebno upoštevati funkcije gozdov ter varovane gozdove in gozdne rezervate.
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	Pri načrtovanju poselitve je potrebno upoštevati funkcije gozdov ter varovane gozdove in gozdne rezervate.

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
7.	Zasnova zelenega sistema regije	57 % površine regije prekriva gozd. Gre za gozd večinoma slabše kakovosti, katerega les bi bil večinoma uporaben v energetske namene, za ogrevanje javnih ustanov ali delov strnjenih naselij. Učinkovita izraba lesne biomase in povečano izkoriščanje lesnega potenciala bi lahko prispevala tudi k odprtju novih delovnih mest, predvsem na podeželju. Določiti zeleni sistem regije z vzpostavitvijo omrežja zelenih površin in zelenih koridorjev, ki povezujejo urbanizirana območja z zelenim zaledjem v povezan sistem.
8.	Povezave s sosednjimi območji	Sodelovanje s sosednjimi regijami predvsem pri vzpostavitvi zelenih sistemov regij.

4.3.2 Predlagane strokovne podlage

Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane. Obalno-kraška regija. Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS):

- Pridobiti podatke o potencialu za izrabo lesne biomase v regiji ter določiti območja za izrabo lesne biomase ter območja za ohranjanje gozda v naravni obliki
- izdelati strokovne podlage za določitev funkcij gozdov, relevantnih na regionalni ravni (*Opomba Ipsum: to je že sedaj del Gozdnogospodarskih načrtov*).
- skladno z usmeritvijo iz ReSPR50 izdelati strokovne podlage za določitev podeželskih območij z večjim deležem gospodarskega gozda, ki se usmerjajo v razvoj gozdno-lesnih verig kot podporo trajnostni gradnji ter razvoju celovitih in visokokakovostnih lesnih proizvodov ob podpori zelenega javnega naročanja; ter izdelati strokovne podlage za umeščanje in urejanje lesno predelovalnih centrov na regionalni ravni
- izdelati strokovne podlage za urejanje gozdnih prometnic (*Opomba Ipsum: to je že sedaj del Gozdnogospodarskih načrtov*).

4.4 Površinske in podzemne vode

4.4.1 Okoljske usmeritve

Okoljske usmeritve v nadaljevanju upoštevajo sledeča področja varstva površinskih in podzemnih voda:

- *Vodna in priobalna zemljišča*
- *Referenčni odseki*
- *Vodovarstvena območja (VVO)*
- *Načrtovana vodovarstvena območja*
- *Viri pitne vode brez določenih VVO*

Tabela 6: Okoljske usmeritve za površinske in podzemne vode

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Morje in obalni pas se urejata skladno s pomorskim planom. Na podlagi 6. člena Uredbe o pogojih in omejitvah za poseganje v prostor ter za izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, (Ur. l. RS, št. 34/25) je potrebno upoštevati:
2.	ŠMO (širša mestna območja)	<p>(1) Na območjih razredov poplavne nevarnosti so pogoji in omejitve za poseganje v prostor, ki lahko vplivajo na cilje za preprečevanje povečanja poplavne ogroženosti, določeni v Prilogi 1 te uredbe.</p> <p>(2) Ne glede na pogoje in omejitve iz Priloge 1 te uredbe, so na območjih vseh razredov poplavne nevarnosti posegi v prostor za stavbe, ki so tudi občutljivi objekti in v katerih se zadržuje več kot sto ljudi oziroma ima objekt več kot deset parkirnih prostorov v podzemni garaži, prepovedani.</p> <p>Prav tako je na podlagi 5.člena zgoraj omenjene Uredbe potrebno upoštevati, da tam, kjer karte poplavne ogroženosti niso izdelane, iz opozorilne karte poplav ali iz podatkov o preteklih poplavnih dogodkih pa izhaja, da je območje poplavno ogroženo, je potrebna izdelava karte razredov poplavne nevarnosti. Kot izhaja iz tega člena, karte razredov poplavne nevarnosti za obstoječe stanje pripravi ministrstvo. Novo načrtovane ureditve ne smejo poslabševati poplavnih razmer.</p> <p>Prav tako je pomembno pri širitve poselitve ali umeščanju novih objektov, tudi komunalne infrastrukture in cestnega omrežja, upoštevati erozijsko in plazljivo ogrožena območja, ki izhajajo iz izdelanih kart 1_25.000, ki so bile izdelane po posameznih občinah. Strokovna podlaga, na podlagi Priloge 8 DRSV, mora biti obvezna priloga za pobude, ki segajo na območja z zelo veliko, veliko in srednjo stopnjo verjetnosti pojavljanja.</p> <p>Upoštevati je potrebno določbe iz Odlokov po katerih so zavarovana območja VVO. Vse posege se prednostno umešča izven območja zajetij in območij s strogimi varovalnimi ukrepi. Po potrebi se izdela Priloga 5 Splošnih smernic DRSV.</p> <p>Iz Splošnih smernic DRSV izhaja, da se je potrebno na področju prometne infrastrukture – pri načrtovanju ureditve cest, ureditve kolesarskih poti in pešpoti, izogniti poplavnim območjem in načrtovati gradnjo prometne infrastrukture izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu.</p> <p>Urediti celostno infrastrukturo za zajem pitne vode.</p>

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	Upoštevati karte poplavne nevarnosti in dolgoročno dvigovanje gladine morja.
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	<p>Regijo pesti pomanjkanje pitne vode, ki je še posebej izrazito v poletnih mesecih, ko se število turistov v regiji poveča. Zagotoviti dolgoročni strateški vodni vir za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in rezervni vodni vir.</p> <p>Urediti dotrajano infrastrukturo za vodooskrbo (na več odsekih poddimenzionirana in dotrajana).</p> <p>Urediti povezave med različnimi vodovodnimi sistemi v regiji in zagotoviti rezervni vodni vir.</p> <p>Pri načrtovanju poteka trase javne infrastrukture je treba načrtovati čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, razen izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšanja obstoječe stabilnosti brežin vodotokov.</p> <p>Dograditi pomanjkljivo in dotrajano kanalizacijsko omrežje v naseljih.</p> <p>Raziskati potencial OVE, opredeliti dopustna območja za umestitev objektov v prostor v sodelovanju z občinami v regiji ter preveriti sprejemljivost za lokalne skupnosti in širšo javnost.</p>
5.	Zasnova stanovanjskih območij	Glej točko 1.
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	<p>Pri iskanju lokacij za potencialno nove ali širitev obstoječih poslovnih in industrijskih con, je potrebno v skladu z določbami Uredbe o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04 in 33/07- ZPNačrt in 61/17-ZUreP-2), poleg upoštevanja razredov poplavne nevarnosti upoštevati tudi obstoječe zadrževalne površine, ki jih je potrebno ohranjati v največji možni meri in zagotavljati njihovo ponovno vzpostavitev, če je to mogoče. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega zadrževalnih površin ali vodnega režima možno le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režim in stanje voda.</p> <p>Če se s prostorskim aktom načrtujejo posegi, navedeni v Prilogi 3, ki je sestavni del teh smernic (DRSV), je treba v okoljskem poročilu zajeti tudi oceno vpliva posega na stanje voda, izdelano v skladu s Prilogo 3 Splošnih smernic DRSV. S poseganjem v prostor se ne sme poslabševati kemijsko, ekološko in hidromorfološko stanje vodotokov.</p>

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		<p>Upoštevati je potrebno določbe iz Odlokov po katerih so zavarovana območja VVO. Vse posege se prednostno umešča izven območja zajetij in območij s strogimi varovalnimi ukrepi. Po potrebi se izdela Priloga 5 Splošnih smernic DRSV.</p> <p>Na referenčnih odsekih so prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti.</p> <p>Obalni pas slovenske Istre predstavlja območje intenzivne poselitve, kjer se pojavljajo pritiski na še nepozidana stavbna zemljišča pa tudi na zemljišča primarne rabe (kmetijska in gozdna zemljišča, območja voda). Izredno aktualen je izziv usklajevanja različnih rab morja in obalnega pasu, zato je trajnostno pomorsko prostorsko načrtovanje in celostno upravljanje obalnega območja ključnega pomena.</p> <p>Upoštevati priobalna zemljišče morja. V 28. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče morja, priobalno zemljišče, in sega 25 metrov od meje vodnega zemljišča. Veljajo enaki pogoji, kot za vodno zemljišče celinskih voda.</p>
7.	Zasnova zelenega sistema regije	<p>V skladu z določbami Uredbe o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04 in 33/07- ZPNačrt in 61/17-ZUreP-2), je treba prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, umeščati izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku, tako da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost. Upoštevati je treba ustrezne odmike za vode 1. reda in vode 2. reda.</p> <p>Pri umeščanju novih objektov v prostor, naj se upoštevajo tudi načrtovana vodovarstvena območja in viri pitne vode brez določenih VVO (glede na izdana vodna dovoljenja za oskrbo s pitno vodo).</p> <p>Umeščanje energetske infrastrukture (OVE: veter, sonce, črpalne HE in druge nizkoogljične vire energije) je potrebno najprej umestiti na državni ravni z DPN (ob upoštevanju NEPN in RES Slovenija).</p>
8.	Povezave s sosednjimi območji	<p>Povezovanje s sosednjimi regijami (državami) na področju zagotavljanja varne in zadostne vodooskrbe.</p> <p>Vse ureditve, ki posegajo na vodotoke, ki tečejo preko meja regije, se morajo presojeti tudi z vidika območij dolvodno in posledic tudi za ta območja.</p> <p>Umestiti bo potrebno trase distribucijskih vodovodov za medkrajevno distribucijo in poiskati nove ali nadomestne vodne vire.</p>

4.4.2 Predlagane strokovne podlage

Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane. Obalno-kraška regija. Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS):

- izdelava kart erozijskih in plazljivih območij v ustrezni natančnosti (na državni ravni),
- izdelati načrte za zmanjševanje poplavne ogroženosti posameznih območij (strokovne podlage za načrtovanje ukrepov za zaščito pred škodljivim delovanjem voda po porečjih - zadrževalniki, razbremenilni kanali, protipoplavni nasipi ipd.),
- izdelava strokovne podlage, v kateri se preveri in načrtuje večnamenska raba voda (turizem, rekreacija, promet, kmetijstvo/namakanje ipd.).

4.5 Narava

4.5.1 Okoljske usmeritve

Tabela 7: Okoljske usmeritve za naravo

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Ohranjanje biotske raznovrstnosti in sistema varstva naravnih vrednot. Ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prostoživečih vrst. • Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovost HT, zlasti tistih na EPO, območjih Natura 2000 (posegi so usklajeni s Programom upravljanja narave oz. da niso v nasprotju z njim – PUN).
2.	ŠMO (širša mestna območja)	
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	Pri načrtovanju upoštevati: • Naravne vrednote (NV): Dolgoročna ohranitev NV tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo.
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	• Območja Natura 2000: Ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter HT, za katere je območje določeno.
5.	Zasnova stanovanjskih območij	• Ekološko pomembna območja (EPO): Na EPO, ki niso hkrati tudi območje Natura 2000 se vse posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost HT ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča njihovo ponovno povezanost, če bi bila ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	• Zavarovana območja - ZO: Učinkovito upravljanje vseh zavarovanih območij, opredelitev jasnih ohranitvenih ciljev in ukrepov ter njihovo ustrezno spremljanje. Predvideni posegi morajo biti usklajeni z varstvenimi cilji, ki so določeni za ta območja oz. če so območja
7.	Zasnova zelenega sistema regije	
8.	Povezave s sosednjimi območji	

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		<p>zavarovana z Odloki, morajo biti posegi usklajeni z njimi (parki, naravni spomeniki).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagotavljanje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem naravnih habitatov in prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst. <p>Skladno z Zakonom o sladkovodnem ribištvu, se posegi ne umeščajo na območja drstič in evidentiranih rezervatov rib (upoštevati pri umeščanju posegov v bližini vodotokov ali prečkanju vodotokov).</p> <p>Zagotovi se uravnoveženost med pozidanimi površinami in naravnim okoljem nepozidanih stavbnih zemljišč. Določijo naj se poselitvena območja in območja za dolgoročni razvoj naselij ter naravne vrednote obravnavati kot razvojni vir.</p>

4.5.2 Predlagane strokovne podlage

Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane. Obalno-kraška regija. Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS):

- Ob načrtovanju zelenega sistema regije je treba zagotavljati (ohranjati, na novo vzpostavljati) ekološko povezljivost posameznih krajinskih območij (ekološke krpe, koridorji, stopni kamni) in preveriti sprejemljivost posameznih predlaganih/načrtovanih prostorskih ureditev z vidika zagotavljanja ekoloških koridorjev z uporabo opozorilnih kart in s strokovnjaki za posamezne živalske vrste
- V okviru urbanistične zasnove (lahko v smiselni povezavi s krajinsko zasnovo) se izdelava zasnova zelenega sistema, ki naj izpostavi ekološke, funkcionalne in morfološke vidike javnih in drugih zelenih površin v naselju in med njimi.

4.6 Blaženje podnebnih sprememb

4.6.1 Okoljske usmeritve

Splošne usmeritve:

- Površine, ki predstavljajo pomembne ponore TGP, predvsem mokrišča in gozdovi, se morajo ohraniti v obstoječi obliki, vanje naj se ne posega tudi, kadar te nimajo formalnega varstvenega statusa.
- Načrtovanje se mora izogibati naložbam, ki podaljšujejo odvisnost od fosilnih goriv. Namesto tega mora dati prednost sistemom, ki temeljijo na obnovljivih virih energije in so učinkoviti.
- Degradirane površine naj se preučijo z vidika možnega pridobivanja energije (OVE).
- Kadar so degradirane površine neustrezne za revitalizacijo v obliki pozidave ali uporabe za pridobivanje energije (OVE) naj se te površine revitalizira na način, da se na območju razvije habitate, ki predstavljajo ponor TGP.

Tabela 8: Okoljske usmeritve za blaženje podnebnih sprememb

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	<p>Načrtuje naj se urbani sistem z oskrbami s storitvami in splošnega gospodarskega pomena z namenom smiselne razporeditve stanovanjskih površin in lažje organizacije javnega potniškega prometa (JPP). Preuči naj se zmanjšanje rabe površin, ki so danes namenjene parkiriščem in jih je možno nameniti stanovanjskim in drugim površinam.</p> <p>Umeščanje stanovanjskih površine naj se načrtuje na način, da se zmanjšujejo potrebe po mobilnosti.</p> <p>V mestih središčih in primestnih krajih naj se načrtuje in vzdržuje kolesarska infrastruktura (npr. kolesarske steze).</p>
2.	ŠMO (širša mestna območja)	<p>Upošteva naj se trajnostno prostorsko načrtovanje (razvoj območij z mešano rabo, povečanje gostote naselij, enotna zasnova trajnostne mobilnosti vključno z okrepitevijo javnega potniškega prometa in infrastrukture za trajnostno mobilnost, ustrezna opremljenost zelenih in modrih površin).</p> <p>Dodatne usmeritve: Razvija naj se učinkovite in okoljsko sprejemljive sisteme energetske oskrbe. Načrtuje naj se vključitev podeželskih naselij v sistem JPP in trajnostno mobilnost.</p>
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	<p>Potrebna je celostna prometna strategija ter celostno prometno načrtovanje na ravni regije. Na podlagi tega se potem v plan umešča ustrezno infrastrukturo, ki je podporna za umeščanje objektov družbene infrastrukture.</p> <p>Javna družbena infrastruktura naj bo načrtovana tako, da je prebivalcem čim bolj dostopna z JPP.</p> <p>Pri prenovi stavb vrtcev, šol, športnih ter kulturnih objektov, ki so v slabem stanju in potrebujejo prenovo ali novogradnjo je potrebno posebno pozornost posvetiti energetske učinkovitosti stavb. Na javnih stavbah naj se preuči možnost pridobivanja energije (OVE).</p>
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	<p>Prehod na krožno gospodarstvo: spodbujanje krožnega gospodarstva zahteva vzpostavitev centrov ponovne uporabe in sortiranih frakcij ter uvajanje sodobnih tehnologij za reciklažo, kar bo zmanjšalo količino odloženih odpadkov in prispevalo k trajnostnemu razvoju.</p> <p>Izraba obnovljivih virov energije: raziskati potencial OVE, opredeliti dopustna območja za umestitev objektov v prostor v sodelovanju z občinami v regiji ter preveriti sprejemljivost</p>

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		<p>za lokalne skupnosti in širšo javnost. Umeščanje objektov OVE v krajino, v povezavi z varstvom krajine, namreč predstavlja še enega izmed ključnih izzivov regije. Medtem ko je treba spodbujati rabo obnovljivih virov, je ključnega pomena najti ravnovesje med potrebami po novih energetskih virih in zahtevami ohranjanja narave in kulturne dediščine ter vplivom, ki bi ga takšni objekti imeli na prebivalstvo.</p> <p>Zaradi dolgoročno pričakovanega večjega porasta obremenitev zaradi razvoja e-mobilnosti, gradnje sončnih elektrarn, povečanja ogrevanja s toplotnimi črpalkami in splošnega razvoja obremenitev bo potrebno dolgoročno, poleg rekonstrukcije obstoječih povezav z večjim prerezom, zgraditi dodatne kabelske povezave in TP.</p> <p>Razpršenost in dostopnost lokalnih virov biomase: les kot pomemben obnovljiv vir v regiji ni zadostno izkoriščen zaradi drobne lastniške strukture gozdov in pomanjkanja tržnih povezav. Učinkovito izrabo biomase je mogoče izboljšati z vzpostavitvijo lesne verige na regijskem nivoju ali več manjših gozdno-lesnih verig.</p> <p>Spodbujanje gradnje sistemov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso (DOLB) na območji večje gostote odjema. Takšna spodbuda naj se upošteva pri RPP pri čemer naj se predvidi tudi umeščanje potrebne infrastrukture (prometnice, območja za umeščanje sistemov DOLB).</p> <p>Odpadke iz kmetijstva je mogoče izkoriščati za pridobivanje bioplina le v primeru, če bi bilo na regijskem nivoju urejeno zbiranje in prevoz organskih odpadkov do skupne bioplinske naprave. Smotrno je v bližino take naprave umestiti porabnike toplote, saj se na ta način izrabi odpadno toploto. Pri tem se natančneje preuči izrabo tudi drugih potencialnih virov bioplina (večje ČN, odlagališča...).</p> <p>Proizvodnja, shranjevanje ter možnosti izrabe vodika.</p> <p>Da bi zmanjšala odvisnost od avtomobilskega prometa potrebuje več kolesarskih povezav v sklopu naselij in regionalne mreže kolesarske infrastrukture z navezavo na državno kolesarsko omrežje, več primestnih avtobusnih povezav (pogostejših linij med mestnimi in primestnimi naselji ter z zaledjem), bolj hodljiva in privlačnejša okolja v središčih naselij (senca, prostori za počitek, primerna osvetlitev) tako za pešce kot tudi kolesarje, vzpostavitev javnega pomorskega potniškega prometa, celovit sistem trajnostne mobilnosti s sistemom multimodalnih prestopnih</p>

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		<p>točk in ostalo ustrezno podporno infrastrukturo za trajnostno mobilnost.</p> <p>Priprava trajnostne prometne strategije za celotno območje regije. Na podlagi rezultatov CPS se v RPP umesti ustrezna infrastruktura.</p> <p>Dopolnjevanje infrastrukture JPP s pripadajočimi povezavami za pešce in kolesarje.</p> <p>Razogljičenje – raba OVE. Predvidi naj se potencialne oblike rabe obnovljivih virov energije v regiji in primerne površine zanje. Pridobivanje OVE (in njena podpora infrastruktura) ne sme okrniti obstoječe ekosistemske storitve (npr. ekosistemske storitve vodotokov, tal, gozdov, itd.).</p> <p>Pri prenovi in nadgradnji cestnega omrežja naj imajo prednost projekti, ki podpirajo trajnostno mobilnost.</p>
5.	Zasnova stanovanjskih območij	<p>Oprelitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo naj se načrtuje na območjih: z najboljšo dostopnostjo do sistema javnega potniškega prometa, v bližini prometnih vozlišč in prestopnih točk javnega potniškega prometa, usklajeno s celotno prometno strategijo.</p> <p>Potencial za stanovanjska območja, zaradi manjšega ogljičnega odtisa: Vlaganja v prenavo razvrednotenih območij, zgoščanje obstoječih naselij ali prenavo slabše izkoriščenih stanovanjskih območij, še posebej na podeželju. Takšne rešitve omogočajo trajnostno rabo nepremičnin in so skladne z načeli trajnostnega razvoja. To pa pomeni tudi, da se na podeželju zmanjša razpršeno gradnjo, ki je prepoznana kot negativen prostorski trend.</p> <p>Dodatna usmeritev: Prizadevanje za uravnoveženosti med pozidanimi površinami in naravnim okoljem nepozidanih stavbnih zemljišč za omogočanje trajnostnega razvoja in blaženje podnebnih sprememb.</p>
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	<p>Za regijo je pomembno načrtovanje umeščenosti regijskih izobraževalno-razvojnih centrov, ki mora predvideti fleksibilne prostore, prilagojene hitrim tehnološkim spremembam, ter vzpostaviti povezave s prometno infrastrukturo in ključnimi izobraževalnimi ustanovami.</p> <p>Zagotavljanje učinkovitega transporta do turističnih destinacij s trajnostnimi oblikami mobilnosti.</p>

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		<p>Za razvoj gospodarskih dejavnosti se prednost daje prenovi in revitalizaciji degradiranih območij z ustrezno namensko rabo.</p> <p>Nove obrtno-industrijske cone se umešča in načrtuje na način, da se zmanjša njihov doprinos k izpustom TGP. Npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prednostno naj se umeščajo na obstoječa degradirana območja, - v načrtovanje naj bodo vključene zelene površine, drevesni pasovi, naravna senčila - pozidane površine naj se načrtujejo v minimalnem možnem obsegu <p>gradnja naj bo kompaktna in večnamenska.</p>
7.	Zasnova zelenega sistema regije	Določitev zelenega sistema regije z vzpostavitvijo omrežja zelenih površin in zelenih koridorjev (vključuje gozdna, kmetijska ali vodna zemljišča ter drug odprti prostor), ki povezujejo urbanizirana območja z zelenim zaledjem v povezan sistem. Vloga zelenega sistema (npr. obnavljanje vodnih virov, zagotavljanje čistega zraka, protipoplavna varnost, protipožarna varnost, šport in rekreacija, prepoznavnost krajine in naselij, razvoj prepoznavnih turističnih in drugih znamk in produktov).
8.	Povezave s sosednjimi območji	/

4.6.2 Predlagane strokovne podlage

Strokovne podlage, ki so sicer že vključena v Izhodišča:

- Strokovna podlaga za opredelitev prostorskih potencialov in območij za spodbujanje rabe OVE na regionalni ravni.
- Strokovna podlaga Regijska celostna prometna strategija.

4.7 Zdravje ljudi

4.7.1 Okoljske usmeritve

Pri podajanju usmeritev se je upoštevalo naslednje vidike:

- Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami
- Obremenjenost okolja z onesnažili v zraku
- Obremenjenost okolja s sevanji (elektromagnetno sevanje (EMS), radon, ionizirajoča sevanja)
- Onesnaženost tal
- Obremenjenost okolja s svetlobnim onesnaženjem
- Obremenjenost okolja z odpadki in odpadnimi vodami
- Oskrba s pitno vodo
- Dostopnost kopalnih voda in splošna raba voda

- Dostopnost do zelenih površin
- Omejevanje posledic podnebnih sprememb in varstvo pred UV sevanji (povezano z okoljskim vidikom Prilagajanje na podnebne spremembe)
- Omejevanje neenakosti v zdravju

Splošne usmeritve:

- Načrtuje naj se mirne cone na poselitvenih območjih in mirne cone na prostem
- Pomembni novi viri emisij onesnažil v zrak se načrtujejo na ustrezni razdalji od občutljivih območij, kjer bivajo ljudje.
- Javna razsvetljava vozniških površin naj se načrtuje in izvaja v zadržanem obsegu (le tam kjer je nujno) z okoljsko sprejemljivimi svetili, ki ne oddajajo visokega deleža modrega in ultravijoličnega dela spektra.
- Načrtuje naj se usmeritve za minimaliziranje količine odpadkov in odpadne vode (uporaba sive vode v stavbah, sonaravno zadrževanje čistih padavinskih voda).
- Pri načrtovanju sistemov pitne vode naj se upoštevajo ocene prihodne spremembe podnebja v Sloveniji.
- Na območjih, kjer se opredeljuje turističen razvoj povezan s kopalnim turizmom naj se preverijo potrebe in možnosti za opredelitev kopalnih voda.

Tabela 9: Okoljske usmeritve za zdravje ljudi

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Načrtuje naj se urban sistem z oskrbami s storitvami in splošnega gospodarskega pomena z namenom smiselne razporeditve stanovanjskih površin in lažje organizacije javnega potniškega prometa (JPP). Preuči naj se možnosti zmanjšanje uporabe individualnih prevoznih sredstev, ter s tem zmanjšanje obremenjenosti okolja s hrupom in vibracijami ter z onesnaževali v zraku. V mestih središčih in primestnih krajih naj se načrtuje in vzdržuje kolesarska infrastruktura (npr. kolesarske steze). Preprečevanje svetlobnega onesnaženja zaradi javne in zasebne razsvetljave (npr. reklamni panoji).
2.	ŠMO (širša mestna območja)	Trajnostno prostorsko načrtovanje (razvoj območij z mešano rabo, povečanje gostote naselij, enotna zasnova trajnostne mobilnosti vključno z okrepitevijo javnega potniškega prometa in infrastrukture za trajnostno mobilnost, ustrezna opremljenost zelenih in modrih površin).
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	Interes regije je izboljšati dostopnost do storitev, prostorov pomoči za te osebe in okolij, ki bodo omogočila večjo inkluzijo (skupni javni prostori za druženje, še posebej je veliko pomanjkanje prostorov za druženje mladih, tudi za družine, pomoč za socialno prikrajšane ipd...). Z vidika inkluzije so pomembne tudi storitve duševnega zdravja in dostopnejši javni prevoz, ki lahko zmanjšajo socialno izključenost in izboljšajo zadovoljstvo z življenjem, še posebej najbolj ranljivih. Interes regije je prav tako izboljšati

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		<p>dostopnost do oskrbe starejših in oseb s posebnimi potrebami.</p> <p>Zagotovitev raznovrstnosti in izboljšane ter pravične dostopnosti do storitev splošnega družbenega pomena na celotnem območju regije v skladu s potrebami vseh skupin prebivalcev.</p> <p>Določitev regijsko pomembne družbene infrastrukture ter zagotovitev le-te, vključno z obnovo oz. gradnjo novih objektov ustreznih vsebin - športnih centrov oz. parkov in druge športne infrastrukture, zelenih površin za spodbujanje telesne aktivnosti, zdravstvenih ustanov, varnih hiš, varovanih stanovanj, domov za ostarele, medgeneracijskih centrov ...</p>
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	<p>Pomanjkanje pitne vode: Zagotoviti dolgoročni strateški vodni vir za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in rezervni vodni vir.</p> <p>Dotrajana infrastruktura za vodooskrbo in pomanjkljiva povezljivost: Obstoječa vodovodna infrastruktura je na več mestih poddimenzionirana ali dotrajana, kar otežuje učinkovito oskrbo prebivalstva s pitno vodo. Pomanjkanje ustreznih povezav med različnimi vodovodnimi sistemi v regiji in širše pa ne zagotavlja rezervnih vodnih zajetij. Potrebna je obnova vodovodne infrastrukture za zmanjšanje vodnih izgub ter povezljivost vodovodnih sistemov. Obnova je potrebna tudi v zgodovinskih središčih istrskih mest.</p> <p>Pridobitev trajnega strateškega vodnega vira.</p> <p>Čezmejno sodelovanje pri povezavi vodovodnih sistemov s sosednjimi državami Italijo in Hrvaško za vzajemno pomoč za odpornost proti vse večjim podnebnim spremembam.</p> <p>Čezmejno sodelovanje pri varovanju vodnega bira – vodonosnik Brestovica.</p> <p>Dograditev in obnova komunalne infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda. Poleg tega naslavljanje specifičnih težav v zgodovinskih središčih istrskih mest (dotrajana, puščujoča mešana kanalizacija, vdor morske vode ...).</p> <p>Vzpostavitev regijskega centra za odpadke.</p> <p>Da bi zmanjšala odvisnost od avtomobilskega prometa potrebuje več kolesarskih povezav v sklopu naselij in regionalne mreže kolesarske infrastrukture z navezavo na državno kolesarsko omrežje, več primestnih avtobusnih povezav (pogostejših linij med mestnimi in primestnimi naselji ter z zaledjem), bolj hodljiva in privlačnejša okolja v središčih naselij (senca, prostori za počitek, primerna osvetlitev) tako za pešce kot tudi kolesarje, vzpostavitev javnega pomorskega potniškega prometa, celovit sistem</p>

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		trajnostne mobilnosti s sistemom multimodalnih prestopnih točk in ostalo ustrezno podporno infrastrukturo za trajnostno mobilnost. Dodatna usmeritev: Preuči naj se možnost vzpostavitve sistema za prevoz gibalno oviranih oseb (npr. vozilo na klic).
5.	Zasnova stanovanjskih območij	Teženje k uravnoteženosti med pozidanimi površinami in naravnim okoljem nepozidanih stavbnih zemljišč kot prispevek k zdravemu okolju za prebivalce.
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	/
7.	Zasnova zelenega sistema regije	Določitev zelenega sistema regije z vzpostavitvijo omrežja zelenih površin in zelenih koridorjev, ki povezujejo urbanizirana območja z zelenim zaledjem v povezan sistem.
8.	Povezave s sosednjimi območji	/

4.7.2 Predlagane strokovne podlage

Strokovne podlage, ki so sicer že vključena v Izhodišča:

- Strokovna podlaga za zasnovo sistema oskrbe s pitno vodo,
- Strokovna podlaga za zasnovo sistema ravnanja z odpadki.

4.8 Naravne nesreče

4.8.1 Okoljske usmeritve

Splošne usmeritve:

- Načrtovanje novih območjih poselitve, območij centralnih dejavnosti itd. naj se izogiba območjem, ki predstavljajo večje tveganje za naravne nesreče.

Tabela 10: Okoljske usmeritve za naravne nesreče

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	/

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
2.	ŠMO (širša mestna območja)	/
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	/
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	/
5.	Zasnova stanovanjskih območij	/
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	/
7.	Zasnova zelenega sistema regije	Pogosto poplavljanje morja, vodotokov in zalednih voda je vedno pogostejši pojav, poleg tega pa predstavlja velik izziv regije tudi prilagajanje dvigu gladine morja, ki je posledica podnebnih sprememb. V regiji se kaže potreba po celostnem upravljanju z vodami in obalnim območjem, predvsem v kontekstu poplavne varnosti. V ta namen je treba izdelati hidrološko-hidravlične študije na ravni regije, pri urejanju vodotokov uvajati na naravi temelječe rešitve in predvideti ukrepe za zmanjševanje poplavne nevarnosti.
8.	Povezave s sosednjimi območji	

4.8.2 Predlagane strokovne podlage

Strokovne podlage, ki so sicer že vključena v Izhodišča:

- Strokovna podlaga Hidrološko-hidravlične študije na ravni regije;

4.9 Druge nesreče

4.9.1 Okoljske usmeritve

Tabela 11: Okoljske usmeritve za druge nesreče

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in	Splošne usmeritve: <ul style="list-style-type: none"> - Načrtovanje območij za industrijske dejavnosti in okoljsko ter energetske infrastrukture naj poteka ob upoštevanju nevarnosti za nastanek večjih

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
	okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	<p>industrijskih nesreč. Isto velja za območja za razvoj poselitve in druga območja z večjo prisotnostjo ljudi in infrastrukture.</p> <p>- Pri načrtovanju območij za industrijske dejavnosti in okoljsko ter energetske infrastrukture naj se določi tista, ki so primerna za umeščanje SEVESO obratov in tista, ki zaradi bližine območij, kjer se zadržuje večje št. ljudi, za to niso ustrezna (upošteva se določila Uredbe o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2).</p>
2.	ŠMO (širša mestna območja)	
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	
5.	Zasnova stanovanjskih območij	
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	
7.	Zasnova zelenega sistema regije	
8.	Povezave s sosednjimi območji	

4.9.2 Predlagane strokovne podlage

Strokovne podlage niso predlagane.

4.10 Prilagajanje podnebnim spremembam

4.10.1 Okoljske usmeritve

Splošne usmeritve:

- Trenutno poteka priprava Strategije prilagajanja podnebnim spremembam na nivoju države. Pripravi Strategije prilagajanja podnebnim spremembam bo sledila priprava regionalnih akcijskih načrtov prilagajanja, katerega bo potrebno upoštevati, ko bo pripravljen.

Tabela 12: Okoljske usmeritve za prilagajanje podnebnim spremembam

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	/
2.	ŠMO (širša mestna območja)	/

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	Dodatne usmeritve: Omrežja bi morala biti zasnovana tako, da prenesejo podnebne vplive, kot so ekstremna vročina, poplave in pomanjkanje vode.
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	Usmeritve, ki so že vključene v Izhodišča: Čezmejno sodelovanje pri povezavi vodovodnih sistemov s sosednjimi državami Italijo in Hrvaško za vzajemno pomoč za odpornost proti vse večjim podnebnim spremembam. Naslavljanje težav, ki jih podnebne spremembe in z njimi povezan dvig morske gladine povzroča oz. bo povzročal na komunalni infrastrukturi obmorskih mest (npr. vdor morske vode v kanalizacijski sistem).
5.	Zasnova stanovanjskih območij	/
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	Obalno-Kraška razvojna regija je posebej izpostavljena podnebnim spremembam, še posebej na dvig morske gladine ter požare v naravi (zlasti na območju Krasa), zato je pri načrtovanju prostorskega razvoja treba predvideti ustrezne prostorske ukrepe za prilagajanje na podnebne spremembe in zmanjšanje ranljivosti prostora. Izboljšati protipožarno infrastrukturo v naravnem okolju.
7.	Zasnova zelenega sistema regije	Potrebna bo opredelitev konkretnih projektov za namakanje kmetijskih zemljišč in vzpostavitev novih vodnih virov za potrebe namakanja. Pogosto poplavljanje morja, vodotokov in zalednih voda je vedno pogostejši pojav, poleg tega pa predstavlja velik izziv regije tudi prilagajanje dvigu gladine morja, ki je posledica podnebnih sprememb. V regiji se kaže potreba po celostnem upravljanju z vodami in obalnim območjem, predvsem v kontekstu poplavne varnosti. V ta namen je treba izdelati hidrološko-hidravlične študije na ravni regije, pri urejanju vodotokov uvajati na naravi temelječe rešitve in predvideti ukrepe za zmanjševanje poplavne nevarnosti. Dodatna usmeritev: Za prilagoditev podnebnim spremembam je znotraj mest potrebno zagotoviti zelene in vodne površine, ki bodo zagotavljale ohlajevanje mest, omogočale boljše kvaliteto življenja znotraj mest.
8.	Povezave s sosednjimi območji	/

4.10.2 Predlagane strokovne podlage

Strokovne podlage, ki so sicer že vključena v Izhodišča:

- Akcijski načrt izvajanja ukrepov opredeljenih v Strategiji prilagajanja rabe in dejavnosti na slovenski obali zaradi vpliva podnebnih sprememb na višino gladine morja (Inštitut za vodarstvo RS) (že vključena v Izhodišča).

4.11 Kulturna dediščina

4.11.1 Okoljske usmeritve

4.11.1.1 Usmeritve za celotno ohranjanje kulturne dediščine¹

Priprava RPP naj temelji na načelu **celostnega ohranjanja kulturne dediščine**. To je sklop ukrepov, s katerimi se zagotavljajo nadaljnji obstoj in obogatitev dediščine, njeno vzdrževanje, obnova, prenova, uporaba in oživljanje. Ti ukrepi se uresničujejo v razvojnem načrtovanju in ukrepih države,

pokrajnin in lokalnih skupnosti na način, da se dediščino ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena vključi v trajnostni razvoj.

Prostorske ureditve morajo upoštevati **javno korist varstva dediščine in biti prilagojene celostnemu ohranjanju kulturne dediščine**. Ne smejo biti vzrok za uničenje dediščine, ki je edinstveno, nenadomestljivo in neobnovljivo bogastvo. Prostorski razvoj je potrebno usmerjati tako, da so planske usmeritve celovite in strokovno utemeljene ter usklajene z družbenim pomenom kulturne dediščine. Prostorske ureditve morajo biti prilagojene celostnemu ohranjanju kulturne dediščine tudi v vplivnem območju kulturnega spomenika ali dediščine.

Ustrezen prostorski razvoj mora omogočati **trajnostno rabo dediščine** na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube lastnosti dediščine. Dediščina je neobnovljiv vir, ki za svoj obstoj najpogosteje potrebuje aktivno (upo)rabo.

Kulturna dediščina se upošteva kot **dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja**. Racionalna raba prostora s prenovo ter spremembo rabe obstoječih razvrednotenih in poseljenih območij, pri čemer ima prenova prednost pred novogradnjo, lahko pomembno prispeva k vzdržnemu prostorskemu razvoju.

Kulturna dediščina se upošteva kot **razvojni dejavnik in prostorski potencial**. Obravnava se kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. S svojo raznovrstnostjo in kakovostjo predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, ki mora biti izkoriščen za dosego prostorsko uravnoveženega razvoja.

¹ Splošne usmeritve so povzete po usmeritvah za pripravo regionalnega prostorskega plana za področje varstva kulturne dediščine, ki jih je pripravilo Ministrstvo za kulturo v juniju 2025.

4.11.1.2 Usmeritve za oblikovanje rešitev in ukrepov varstva

V RPP naj jasno zapisana zaveza k celostnemu ohranjanju kulturne dediščine ter operacionalizirana, dejansko upoštevana v rešitvah in vsebinah RPP (določilih, grafičnih prikazih, akcijskem načrtu).

V vseh fazah priprave RPP je treba pridobiti in upoštevati ažurne **podatke o kulturni dediščini**.² Uporablja se s predpisi s področja varstva kulturne dediščine skladno terminologijo.

Upošteva se **varstvene režime**, ki veljajo za kulturne spomenike, vključno z njihovimi vplivnimi območji, registrirano arheološko najdišče ter arheološke ostaline, varstveno območje dediščine ter varstvene režime iz prostorskih aktov, upoštevajoč Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine.

Upošteva se usmeritve, ki izhajajo iz **Nacionalnega programa za kulturo 2024 do 2031**.

Ohranja naj se značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo. Pospešuje naj se razvoj dejavnosti, ki pripomorejo k ohranitvi vrednot antropogenega okolja, ter omejuje tiste, ki bi jih lahko prizadele.

Načrtovanje prostorskih ureditev na regionalni ravni **mora temeljiti na poznavanju lastnosti dediščine in zgodovinskih značilnosti prostora**. Dediščino naj se varuje na mestu samem, načrtovani posegi pa naj prispevajo k trajni ohranitvi in povečanju njene vrednosti. Prek ohranjanja kulturne dediščine naj se krepí identiteta regije in celotne države. Obnova naj ima prednost pred novogradnjami. Posegi, ki bi lahko imeli pomembnejši vpliv na kulturno dediščino, naj se pravočasno vključijo v presojo. Zagotovi naj se ustrezne pogoje za izvajanje prenov kulturne dediščine iz javnih sredstev. Posebno pozornost naj se nameni tisti kulturni dediščini, ki je najbolj pomembna in najbolj ogrožena.

Upoštevajo se naslednje **varstvene usmeritve**:

- Spodbuja naj se uporaba kulturne dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih varovanih sestavin in kulturnih lastnosti.
- Spodbuja naj se vzdržni razvoj kulturne dediščine, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev kulturne dediščine za prihodnje generacije.
- Spodbujajo naj se dejavnosti in ravnanja, ki ohranjajo kulturne, družbene, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene kulturne dediščine.
- Ohranjajo naj se lastnosti, posebna narava in družbeni pomen kulturne dediščine ter njene materialne substance.
- Dovoljeni so posegi v kulturno dediščino, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njene varovane sestavine.
- Dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev kulturne dediščine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena.
- Na območjih kulturne dediščine se varujejo tudi zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

² Seznam dediščinskih kulturnih krajin v strokovnih podlagah za RPP (UIRS, 2024) npr. ne drži več, ker je bila evidenca za potrebe priprave OPN Koper novelirana.

Posebna pozornost naj se namenja ohranjanju **dediščinskih kulturnih krajin**, ki so izmed vseh zvrsti dediščine najbolj na udaru sprememb zaradi sodobnih oblik kmetovanja (rastlinjaki, zaščita proti toči), posegov (poselitev, rekreacija, OVE, infrastrukturni vodi), reklamnih panojev in zaraščanja. Ker gre za identiteto Obale in Krasa pomembna območja, jih je treba obravnavati tudi na nivoju razvoja regije. Upošteva se splošni režim za varstvo dediščinskih kulturnih krajin ter poda, kjer je to možno in smiselno, konkretne usmeritve.

RPP naj bo glede določitev ukrepov celostnega ohranjanja kulturne dediščine konkreten – tudi z določitvijo enot dediščine (v akcijskem načrtu), v katera se fokusira prizadevanja deležnikov (usmerja programe in finančna sredstva, pripravlja dokumentacijo). Določi se seznam enot dediščine, za katere se prednostno pripravi konservatorske načrte za prenovo in/ali konservatorske načrte.

V spodnji tabeli podajamo usmeritve še glede na vsebino izhodišč [1] in predstavljajo podlago za pripravo okoljskih izhodišč v tem dokumentu. Vsebinsko so izhodišča porazdeljena na teme – Izhodišča RPP, ki morajo biti zajete v Regionalnem prostorskem planu, kot obvezna vsebina.

Tabela 13: Okoljske usmeritve za kulturno dediščino

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določijo njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Celostno ohranjanje kulturne dediščine naj podpira vlogo posameznih naselij (npr. Pirana, Štanjela) v regionalnem omrežju središč. Pri določitvi okvirnih območij za dolgoročni razvoj se upošteva enote kulturne dediščine in varstvene režime. Pri opredelitvi vloge in zasnove naselij se ohranja značilno naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo. Zgoščevanja pozidave v naseljih je smiseln pristop, razen v primerih, ko bi tako zgoščevanje pomenilo poseg v celovitost kulturne dediščine.
2.	ŠMO (širša mestna območja)	Posebni usmeritev za razvoj ŠMO z vidika celostnega ohranjanja kulturne dediščine ni.
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	Rešitve za nove prostore družbene infrastrukture naj bodo prednostno usmerjene v iskanje sinergij – sočasno prenovo stavb in območji kulturne dediščine, vendar na način, da vzpostavitev pogojev za družbeno infrastrukturo ne bi pomembno vplivala ohranjanje vrednot kulturne dediščine. Predvsem to velja za robne dele regije na skrajnem severu in vzhodu v povezavi z usmeritvijo (UIRS, 2024), da se zagotavlja dostopnost do storitev splošnega pomena na območjih, ki so slabše povezana s središči. Kadar so zaradi pomanjkanja obstoječih kapacitet potrebne novogradnje, se pri umeščanju upošteva enote kulturne dediščine in varstvene režime.
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	Energetska infrastruktura (prednostne lokacije za OVE) ne sodi v enote kulturne dediščine (predvsem to velja za dediščinske kulturne krajine) in območja vplivov na kulturno dediščino, območja nacionalne/

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		<p>regionalne prepoznavnosti, izjemne krajine in območja Regijskega parka Škocjanske jame ter krajinskih parkov Sečoveljske soline, Strunjan in Debeli Rtič (izjeme so lahko manjše naprave, ustrezno vpete v arhitekturo objektov). V prostoru naj energetska infrastruktura ne vzpostavlja novih intervencij, pač pa naj v čim večji možni meri izkoristi razvrednoten prostor, ki prostorsko ni izpostavljen v odnosu do kulturne dediščine.</p> <p>V zvezi za razvojem prometne infrastrukture (trajnostno mobilnostjo) se predlaga, da se s kolesarskimi stezami in JPP povezuje kulturno dediščino in javno kulturno infrastrukturo, s čimer se zmanjša potreba po večjih parkirnih površinah in se spodbudi boljše dožemanje kulturne dediščine. V kulturni krajini naj se ob kolesarskih stezah ne načrtuje razsvetljava, ki vzpostavlja nove linijske poudarke v prostoru.</p> <p>Obnova infrastrukture (dotrajanega vodovodnega omrežja) v zgodovinskih središča istrskih mest (Kopra, Pirana in Izole) naj bo skrbno načrtovana tudi z vidika celovite prenove in ohranjanja dediščinskih lastnosti javnega prostora (tlakovanje, urbana oprema).</p>
5.	Zasnova stanovanjskih območij	<p>Kjer je to mogoče, naj se namesto novogradenj načrtuje prenovo stavb in območij kulturne dediščine, s čimer se zagotovi ohranjanje dediščine in zagotavlja boljšo kvaliteto bivalnega okolja. Ker verjetno ni na voljo zadostnih možnosti ali kapacitet kulturne dediščine in drugega že zgrajenega fonda, naj se poselitev širi na razvrednotena območja ali na robne dele naselij, kjer ni vzpostavljenih prostorskih kvalitet ter se na ta način vzpostavlja nove kvalitetne robove naselij, pri čemer pa širitve ne smejo segati v dediščinsko kulturno krajino. Skupnostna gradnja naj ima prednost pred individualno.</p>
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	<p>Razvojne dejavnosti naj se prednostno osredinjajo v v obstoječa območja. Nove poslovne (obrtne, industrijske) cone naj se v čim večji meri umeščajo na razvrednotena in/ali opuščena območja (FDO – funkcionalno degradirana območja), blizu prometnic in v čim večji oddaljenosti od enot kulturne dediščine, ki bi bile lahko bile lahko zaradi svojih značilnosti razvrednotene.</p> <p>Razvoj večjih nakupovalnih središč naj se omeji na razumno mejo. V naselbinskih jedrih se poiščejo možnosti za raznoliko trgovsko ponudbo, ki bo prebivalcem in obiskovalcem naselij omogočala dostop do storitev na okoljsko vzdržen način ter v naseljih ohranjala življenje.</p>

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
		Razvojne dejavnosti v krajini naj se izogibajo območjem dediščinskih kulturnih krajin (razen, če gre za dejavnosti, ki lahko pripomorejo k njihovemu ohranjanju). V dediščinski ali drugače varovani kulturni krajini naj se načrtujejo take oblike kmetijstva, ki ne potrebujejo dodatnih objektov oziroma naprav. V čim večji meri naj se ohranja tradicionalne oblike kmetijstva. Namakalni sistemi naj se, kjer so potrebni, uvajajo v območja, kjer ni registriranih arheoloških najdišč, rastlinjaki pa naj se ne postavljajo v območja dediščinske ali drugače varovane kulturne krajine.
7.	Zasnova zelenega sistema regije	Pri oblikovanju zelenega sistema regije se upoštevajo območja dediščinskih krajin ter zelene površine v mestih na stikih z enotami kulturne dediščine. Zelene površine naj se v čim večji meri zasajajo z avtohtonim rastlinjem, spodbuja naj se sajenje starih sadnih sort.
8.	Povezave s sosednjimi območji	Pri načrtovanju morebitnih novih povezav (npr. obalne železniške proge) se izogiba enotam kulturne dediščine in upošteva varstvene režime.

4.11.2 Predlagane strokovne podlage

Upošteva se predlog strokovnih podlag iz dokumenta Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane / Obalno kraška regija: Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS, 2024). Izdelana je KZ Krasa (2024). Predvidena je izdelava UZ z elementi KZ Širše mestno območje Slovenske Istre z zalednim delo Istre. V skladu s priporočili in vzorčnimi primeri za izdelavo UZ in KZ (UIRS, 2024) je pomembno izhodišče izdelave celostno ohranjanje kulturne dediščine. Dodatne strokovne podlage za pripravo RPP niso potrebne oziroma na njihovo pripravo v omejenem časovnem in finančnem okviru ne gre računati. Je pa treba v RPP opredeliti strokovne podlage na nadaljnje faze načrtovanja, predvsem sistematično izdelavo konservatorskih načrtov za prenovo naselbinske dediščine in konservatorskih načrtov (upoštevajoč spremembe in druge strokovne podlage s področja varstva kulturne dediščine, ki jih prinaša novi zakon o varstvu kulturne dediščine) ter za območja kulturne krajine, območja izjemnih krajin ter območja regionalne/regionalne prepoznavnosti podrobnejše krajinske zasnove (upoštevajoč, da bodo vsebine krajinske zasnove na regionalni ravni načrtovanja strateške narave).

4.12 Krajina

4.12.1 Okoljske usmeritve

4.12.1.1 Usmeritve za urejanje krajine

Predmet OP za RPP ne more biti zgolj ocena, kako prostorske ureditve načrtovane v RPP vplivajo na krajino, ampak tudi/predvsem, kako je varstvo, načrtovanje in upravljanje krajine vključeno v RPP. Vsebina in struktura usmeritev za urejanje krajine v dosedanjih dokumentih (priporočilih, vzorcu dokumenta) in razpravi v zvezi s pripravo RPP ni bila dorečena. Dokument Vsebina regionalnega prostorskega plana – vzorec dokumenta (UIRS, 2023, v nadaljevanju vzorec dokumenta) predvideva, da se v RPP, točki 4.4 Usmeritve za urejanje krajine, "opredelijo usmeritve za določitev območij prepoznavnosti na državnem in regionalnem nivoju, zelene infrastrukture in območij za katera se izdelava krajinsko zasnovo". Pravilen bi bil zapis, da se "opredelijo območja prepoznavnosti na državnem in regionalnem nivoju, zasnova zelenega sistema regije³ in območja, za katera se izdelava krajinska zasnova" Razlika je pomembna, naloga RPP ni opredelitev usmeritev za določanje, ampak že sama določitev. Še bolje pa bi bilo, da bi se zapis, analogno zapisom v poglavjih 4.1, 4.2 in 4.3, glasil "Opredelijo se temeljne usmeritve za urejanje krajine". Vzorec dokumenta v nadaljevanju, sila nespretno znotraj poglavja 5.3. Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture, predvideva poglavji 5.3.4 Zasnova zelenega sistema regije⁴ ter 5.3.5 Območja prepoznavnosti, ne predvideva pa poglavja, v katerem bi se podrobneje določilo usmeritve za urejanje krajine.

Takšna nedorečenost spravlja v zadrego tako izdelovalca RPP, ki bo želel usmeritve za urejanje krajine strokovno korektno (celovito) pripraviti, kot izdelovalca OP, ki bo želel te usmeritve strokovno korektno presojati. V primeru takšne strukture RPP in tako pomanjkljive vsebine RPP bo slednji enostavno moral ugotoviti, da krajina v RPP ni ustrezno obravnavana in da vplivov RPP na krajino ni možno oceniti!

Osnovna okoljska usmeritev za področje krajine je, da morajo biti usmeritve za urejanje krajine v RPP pripravljene skladno z Evropsko konvencijo o krajini (2000) ter dobro prakso varstva, načrtovanja in upravljanja krajine v Sloveniji. Ustrezno strukturo RPP ter izdelavo vsebin RPP v zvezi s krajino bodo morali MNVP, razvojne agencije ter izdelovalci RPP nujno uskladiti – opredeliti racionalen okvir izdelave upoštevajoč zeleno dodano vrednost RPP ter časovne in finančne omejitve. V nasprotnem primeru tudi obravnava krajine v OP ne bo možna.

4.12.1.2 Izhodišča za pripravo usmeritev za urejanje krajine

Temeljno izhodišče, skupaj z Evropsko konvencijo o krajini (2000), je dokument Koncept Krajinske politike Slovenije (2020), ki ponazarja sistem varstva, načrtovanja in upravljanja krajine v Sloveniji, razloži cilje in zeleno stanje krajine ter podaja širok nabor ukrepov, ki jih je smiselno integrirati tudi v RPP.

³ Takšen je naslov v nadaljevanju vzorca dokumenta.

⁴ Navedeno je, da bodo podlaga za to poglavje ugotovitve iz obvezne strokovne podlage Krajinska zasnova, kar pa ne drži, saj bo ta izdelana samo za del regije. V okviru zelenega sistema naj bi se opredelili tudi ločitveni pasovi med naselji. Vprašanje je, če je to glede na merilo in brez ustreznih strokovnih podlag – ti pasovi naj bi namreč zagotavljali precej kompleksne funkcije – res možno korektno opredeliti.

Kot **metodološko izhodišče** je možno uporabljati Priporočila za izdelavo krajinske zasnove za regionalni prostorski plan (UIRS, 2024), skupaj z vzorčnim primerom – KZ Kozjansko in Obsotelje. Pri tem je treba upoštevati, da so ta priporočila pripravljena ob predpostavki, da se KZ izdela le za del regije (posamezna krajinsko zaokrožena območja). Na podlagi tako podrobnega analitičnega dela ter s tako podrobnostjo in vsebino zasnove celotnega območja regij ne bo možno obdelati, zato je potrebna smiselna prilagoditev.

Vsebinsko izhodišče za oblikovanje usmeritev so Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane (2024) ter prenovljena Regionalna razdelitev krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji (2024). Območje KZ ter območje UZ z elementi KZ⁵ znotraj RPP predstavlja "zoom in" območje, torej območje, ki je obdelano bolj podrobno kot ostali del RPP in tudi z drugačno (bolj podrobno) vsebino, kot celotni RPP. KZ se pripravi na način, da lahko predstavlja sestavni del RPP in ne le strokovno podlago za RPP.

Usmeritve za urejanja krajine naj ne bodo omejene na obravnavo (grafični prikaz) razporeditve dejavnosti v krajini, vezanih na naravne vire, ter (za)varovanih območij po predpisih s področja ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine (kar je temeljena značilnost/problem strateških delov OPN), ampak naj podajo **zaokroženo predstavo o razvoju in varstvu krajine same**. Obravnava krajine naj ne bo omejena na posebna krajinska območja (prepoznavna, izjemna, dediščinska, ampak naj temelji na izhodišču, da **vse krajine štejejo**. Izpostavi se posamezne ključne regionalno pomembne vsebine (projekte) ter posamezna (razvojno pomembna, konfliktna, varstvena) območja v krajini.

4.12.1.3 Vsebina usmeritev za urejanje krajine⁶

Cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja regije (poglavje 3) naj obsegajo tudi vsebine urejanja krajine.

Poglavje 4.4 Usmeritve za urejanje krajine naj obsega:

želeno stanje krajine in temeljne usmeritve za urejanje krajine.

Znotraj poglavja 5 Zasnova prostorskega razvoja naj se uvede podpoglavje Zasnova urejanja krajine, znotraj katerega se obdelata vsebine vsebine/poglavja:⁷

zasnova razvoja in varstva krajine, ki naj izraža jasno predstavo o tem, kaj želi regija/občina početi z obravnavanim krajinskim območjem kot celoto in njegovimi posameznimi deli – katera območja in prostorske prvine bo strateško ohranjala in katera območja prostorsko razvijala – spreminjala;

usmeritve za posamezna območja (krajinske podenote ali druga prostorsko funkcionalno zaokrožena območja);

zasnova zelenega sistema regije (vključno zeleno infrastrukturo),

območja prepoznavnosti (na državnem in regionalnem nivoju, z načinom njihovega varovanja ter usmeritvami za ohranjanje prepoznavnih značilnosti);

usmeritve za razporeditev dejavnosti v krajini (naravni viri),

(usmeritve za) **zavarovana območja narave in območja kulturne dediščine;**

⁵ Območje UZ z elementi KZ Širše mestno območje Slovenske Istre z zalednim delom Istre in KZ Kras.

⁶ Gre za osnovni okvir, struktura in vsebina, ključno z vsebino grafičnih prikazov, naj se uskladi med izdelovalci RPP in KZ, najbolje na posvetu v zvezi s pripravo RPP, predvidenem za 15.7.2025. Struktura RPP naj se smiselno prilagodi.

⁷ Poglavja od 5.3.4 do 5.3.7 se iz poglavja 5.3. prenesejo v to novo poglavje.

območja, za katera se izdelava podrobnejša krajinska zasnova; ukrepi z usmeritvami za njihovo izvajanje.

4.12.1.4 Pristop k pripravi usmeritev za urejanja krajine

Osnovo za pripravo naj predstavlja prenovljena Regionalna razdelitev krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji (2024; v nadaljevanju tipologija), katere namen je, da postane temeljno orodje varstva, upravljanja in načrtovanja krajine ter obvezujoča podlaga v načrtovalskem in/ali odločevalskem procesu. Krajinske podenote se izkazujejo kot smiselna osnovna/operativna enota obravnave krajine na ravni enovite obravnave celotnega območja RPP. Na območjih KZ (ter po potrebi tudi na drugih območjih) se nadalje členi krajinske podenote na manjše zaokrožene prostorsko funkcionalne enote – krajinske celote (glej Priporočila za izdelavo KZ za RPP, UIRS, 2024).

Z RPP se nadgradi tipologija – konkretizira in operacionalizira usmeritve. Tipologija ne sme in ne more nadomestiti vsakokratne analize krajine in pričakovanih/želenih sprememb v okviru prostorsko načrtovalskega procesa. Zato se v okviru izdelave RPP za celotno regijo predlaga najmanj priprava: problemske analiza, ki odkriva obstoječe in potencialne probleme, konflikte, dileme ter že nakaže priložnosti in možne rešitve.

vrednostna analiza, ki je namenjena prepoznavi kakovosti v prostoru in je osnova za odločitev o razvoju (spreminjanju) in varstvu (ohranjanju) posameznih delov prostora (pripravi se kot nadgradnja vrednotenja v tipologiji).

4.12.1.5 Usmeritve za oblikovanje rešitev ter ukrepov razvoja in varstva krajine

Uporabljajo se splošna načela urejanja krajine in zelenih sistemov ter priporočila za razporeditev/urejanje dejavnosti v krajini. Povzeta so v Priporočilih za izdelavo krajinske zasnove za regionalni prostorski plan (UIRS, 2024), v katerih je podan tudi nabor ključnih predpisov in literature s tega področja. Metode priprave posameznih analiz so povzete v Priporočilih za izdelavo krajinske zasnove (UIRS, 2020).

V dokumentu Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane / Obalno kraška regija: Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS, 2024) so kot prednostna področja v okviru krajine navedena:

- upravljanje voda - območja prednostnih protipoplavnih ukrepov,
- upravljanje voda - morje in obalni pas,
- turizem in rekreacija v naravnem okolju - kampi, glampingi, lovske/planinske idr. koče,
- gozdarstvo - površine v zaraščanju,
- prednostna območja za kmetijstvo.

Za ta področja se opredeli prednostna območja ukrepanja (razvoja, sanacije), horizontalno povezane ukrepe in pristop k nadaljnjemu načrtovanju.

V spodnji tabeli podajamo usmeritve še glede na vsebino izhodišč [1], strukturirano glede na vsebine, ki morajo biti obvezni del RPP.

Tabela 14: Okoljske usmeritve za krajino

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
1.	Mesta, druga urbana naselja in morebitna druga naselja, ki so pomembna za razvoj regije ter se jim določi njihova vloga in okvirna območja za njihov dolgoročni razvoj	Pri določitvi vloge in predvsem okvirnih območij za njihov dolgoročni razvoj se upošteva razvojne potenciale in varovane značilnosti krajine. Razvoj urbanih in drugih naselij naj se omejuje v območjih, ki so najbolj primerna za razvoj dejavnosti, ki so odvisna od naravnih virov (predvsem kmetijstva) ali so opredeljena kot prepoznavna območja (s čimer se ohranja tudi potencial teh območij za razvoj trajnostnega turizma in rekreacije).
2.	ŠMO (širša mestna območja)	Zasnova širših mestnih območij naj bo postavljena v širši krajinski okvir (homogena območja kulturne krajine, strnjena gozdnata zaledja, zelene kline, koridorje rek).
3.	Zasnova omrežij družbene infrastrukture	Objekti družbene infrastrukture naj postanejo poligon za vrhunsko arhitekturo in krajinsko arhitekturne ureditve. Regije naj se v RPP k temu zavežejo ter sledijo dobri praksi, ki jo promovira ZAPS (vključno z izvedbo javnih natečajev).
4.	Zasnova omrežij gospodarske javne infrastrukture	Lokacije za OVE ne sodijo v dediščinske krajine, območja nacionalne/regionalne prepoznavnosti, izjemne krajine ter krajinske parke (izjeme so lahko rešitve, ki izkoriščajo razvrednotena območja ter manjše naprave, ustrezno vpete v arhitekturo objektov). Lokacije naj se določajo na osnovi investitorskih pobud, ampak na osnovi pregledne prostorsko načrtovalske analize (s poudarkom na analizi vidne izpostavljenosti). Skupnostne elektrarne naj imajo prednost pred individualnimi in tržno naravnanimi projekti. Umešanje linijskih infrastrukturnih objektov naj upošteva krajinske značilnosti (ohranjanje krajinsko vrednih območij in prvin, ohranjanje krajinsko zaokroženih območij, prilagajanje smerem v prostoru, zagotavljanje čim manjše vidne izpostavljenosti) in dobro prakso s tega področja.
5.	Zasnova stanovanjskih območij	Prenova in gradnja na mestu odstranjenih opuščenih stavb in razvrednotenih delov naselij naj ima prednost pred novogradnjo. Širjenje oziroma zgoščanje poselitve, naj bo usmerjeno. Preprečuje se enega ključnih problemov slovenskega urejanja prostora – pobudbeni urbanizem, ki vodi v nadaljnjo razpršeno gradnjo. Usmerjanje naj poteka ob upoštevanju urbanističnih in arhitekturnih značilnosti, npr. dopolnjevanje razpršene poselitve v manjšem obsegu, ki zaokroža določeno naselje in usmerjanje novogradenj v zgoščena naselja z navezavo na komunalno in infrastrukturno omrežje. Vzpodbujajo se gradnja stanovanj v stavbnih tipih, ki omogočajo kakovostno zasnovane skupnostne in javne zelene površine. Upoštevajo se značilnosti arhitekturnih regij in krajin.

Z. št.	Izhodišča RPP	Okoljske usmeritve
6.	Prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, pomembnih za regijo	Prednostna območja in način razvoja posameznih dejavnosti v prostoru se določa v skladu z usmeritvami podanimi v dokumentu Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane / Obalno kraška regija: Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS, 2024) ter Priporočili za izdelavo krajinske zasnove za regionalni prostorski plan (UIRS, 2024).
7.	Zasnova zelenega sistema regije	Zasnova zelenega sistema regije naj presega zbiran prikaz posameznih kategorij iz prikaza stanja prostora. Zeleni sistem naj razčleni zasnovi razvoja in varstva krajine, odraža nekatere ključne funkcionalne in oblikovalske odločitve in poudarja povezljivost odprtega prostora. Obsega naj morfološki, ekološki, socialni in ekonomski vidik. Zelen sistem naj obsega elemente zelene infrastrukture, ki je opredeljena kot prostorska naravna ali polnaravna struktura, ki v prvi vrsti omogoča trajnostno ohranjanje habitatov in biodiverzitete, in kot taka zagotavlja široko paleto ekosistemskih storitev, ki jih človek potrebuje, kot so pitna voda, uravnavanje mikroklimе, surovine, hrana, rekreacija. Posebna pozornost naj bo namenjena prilagajanju na podnebne spremembe ter vzpostavljanju zelenih pasov, urejenih parkov in urbanih gozdov. Določi naj se posebne ureditve (fokusirane projekte). Glej tudi usmeritve v dokumentu Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane / Obalno kraška regija: Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS, 2024).
8.	Povezave s sosednjimi območji	Krajinska območja in krajinske prvine praviloma niso zamejene z mejo regije (območjem RPP). UZ z elementi KZ Širše mestno območje Slovenske Istre z zalednim delo Istre je zasnovana kot čezmejna strokovna podlaga, ki naj smiselno upošteva tudi povezanost/celovitost krajine (Istre, morja, obale), podobno velja za Kras.

4.12.2 Predlagane strokovne podlage

Upošteva se predlog strokovnih podlag iz dokumenta Obvezne strokovne podlage za regionalne prostorske plane / Obalno kraška regija: Usmeritve za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture (UIRS, 2024). Predvidena je izdelava UZ z elementi KZ Širše mestno območje Slovenske Istre z zalednim delo Istre. Obalne občine imajo izdelane KZ za OPN, ki naj se jih povzame na skupni imenovalc. Izdelana je KZ Kras.

Kot dodatno strokovno podlago za pripravo RPP bi bilo smiselno zaradi kompleksnosti in zelene podrobnosti (opredelitve ločitvenih pasov med naselji) izdelati zasnovi zelenega sistema regije. V

RPP bi bilo treba opredeliti strokovne podlage na nadaljnje faze načrtovanja, predvsem sistematično izdelavo podrobnejših krajinskih zasnov (že na izvedbeni ravni) za posebna/razvojna območja v krajini (predvsem turistično rekreativna) ter za območja izjemnih krajin.

5. SKLEPNA OCENA

Sklepna ocena, na podlagi metodologije izdelave Okoljskega poročila, za fazo Okoljska izhodišča, sicer ni predvidena. Cilj tega dela naloge je, podajanje usmeritev, ki se bodo lahko upoštevali pri nadaljnjih korakih priprave Regionalnih prostorskih planov in Okoljskega poročila za ta plan.

Kljub temu želimo v tem sklepnem delu podati našo oceno in opis poteka izdelave tega dokumenta (kot je to predvideno tudi za izdelavo Okoljskega poročila) skupaj z vsemi težavami in tehničnimi pomanjkljivostmi.

Na podlagi dokumenta **Izhodišča za pripravo Regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraške razvojne regije, Regionalni razvojni center Koper, Koper, februar 2025 (v nadaljevanju Izhodišča regije)**, smo v tem dokumentu izvedli grobo analizo ocene načrtovanih posegov. V tem trenutku še ne moremo govoriti o spremembah rabe, saj gre za strateški načrt. Sprememba rabe v tem planu bo sicer morala vplivati tudi na spremembo rabe na občinskem nivoju, saj gre za območja posameznih občin.

Glede na metodologijo izdelave Okoljskega poročila za regionalne prostorske plane, sicer ni bilo podano natančno, na kakšen način obravnavati načrtovane posege, v tej zgodnji fazi, saj dejansko nismo imeli podlage v konkretnih posegih (načrtovanih spremembah rabe, kot je to pri ostalih prostorskih planih). Še najbližje nam je bila zamisel o točkah, ki so v predvideni vsebini RPP (2.odstavek 75. člena ZUreP-3), ki našteva po alinejah, kaj mora vsebovati regionalni prostorski plan. Te alineje so nam skozi vse okoljske vidike, za katere smo zapisali okoljske usmeritve, bile vodilo za predlagane usmeritve.

Pri vsakem okoljskem vidiku smo predvideli tudi potrebne strokovne podlage, vendar pa smo vseeno ugotovili, da je večina že naštetih v Izhodiščih regije oz. so predvidene za izdelavo s strani pristojnih ministrstev. Pri tem navajanju se nam zastavlja vprašanje, če bodo vse te strokovne podlage na voljo pravočasno, kot je načrtovana priprava vseh regijskih prostorskih planov oz. izdelava okoljskega poročila.

V zvezi s strokovnimi podlagami smo zapisali tudi konkretne predloge pri zadnjih dveh poglavjih in specifično navedli, kakšni bi bili potrebni nadaljnji koraki.

6. VIRI IN LITERATURA

- [1] Regionalni razvojni center Koper, 2025. Izhodišča za pripravo Regionalnega prostorskega plana za Obalno-kraške razvojne regije, Koper, februar 2025. Dostop: <https://www.rrc-kp.si/wp-content/uploads/2023/03/Izhodisca-za-pripravo-RPP-Obalno-Kraske-regije.pdf>
- [2] Regionalni razvojni center Koper, (2022). Regionalni razvojni program obalno-kraške regije za obdobje 2021-2027, dostopno: https://www.rrc-kp.si/wp-content/uploads/2018/10/RRP_obalno-kraska_2021-2027_4.5.2022_odobren_11.5.2022.pdf
- [3] Statistični urad RS (2025). Izbrani podatki po občinah, Slovenija, letno, Dostop: <https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/sl/Data/-/2640010S.px>
- [4] Petkovšek M., 2019. VARSTVO NARAVE, 30 (2017) 99—126, Slovensko omrežje Natura 2000 v številkah. Dostop na: https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2019/07/Petkovsek_4946.pdf

Priloga 1

Strateški cilji za okoljsko presojo za Obalno-kraško regijo

PRILOGA 1

Preglednica 1: Okoljski cilji iz ključnih evropskih in nacionalnih strateških okoljskih dokumentov in zakonodaje

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<i>Biotska raznovrstnost, živalstvo, rastlinstvo</i>	<i>Biotska raznovrstnost, živalstvo, rastlinstvo</i>
<i>Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pravno zavarovati vsaj 30 % morskih in kopenskih območij na ozemlju Evropske unije (EU) (članice), ki bi zajemala širok razpon ekosistemov, kot so gozdovi, mokrišča, šotišča, travinje in obalni ekosistemi ter povezati ekološke koridorje, kot del resnično vseevropskega omrežja narave. • Strogo zavarovati vsaj tretjino zavarovanih območij v EU, vključno z vsemi preostalimi pragozdovi in staroraslimi gozdovi v EU. • Učinkovito upravljanje vseh zavarovanih območij, opredelitev jasnih ohranitvenih ciljev in ukrepov ter njihovo ustrezno spremljanje.
<i>Direktiva o habitatih – DIREKTIVA SVETA 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst</i>	Zagotavljanje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst.
<i>Direktiva o pticah – Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic</i>	Varovanje, upravljanje in nadzor nad vsemi prostoživečimi vrstami ptic, naravno prisotnih na evropskem ozemlju držav članic.
<i>Predlog UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o obnovi narave</i>	Države članice vzpostavijo ukrepe za obnovo, ki so potrebni za izboljšanje stanja habitatnih tipov (HT) in habitatov vrst s prilog <i>Uredbe</i> , ki niso v dobrem stanju, tako da bodo postali območja dobrega stanja.
<i>Zakon o varstvu okolja (ZOV) (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE)</i>	Ohranjanje biotske raznovrstnosti, naravnega ravnovesja in naravnih vrednot, odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.
<i>Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – Zdru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – Zdeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10)</i>	Ohranjanje biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot.
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	<p><u>Strateška usmeritev:</u> <i>Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Vsebinski cilji:</u> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in varovane naravne vrednote. • <u>Podrobnejši vsebinski cilji:</u> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Biotska raznovrstnost:</i> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst, • ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti HT, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v <i>PUN</i>),

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oz. obvladovanje njihovega vnosa in širjenja, • prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, • spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in HT, ključnih kot kazalci stanja, ter stanja naravnih vrednot, • spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene, • pravična in poštena delitev koristi od uporabe genskih virov ter njihove poznejše rabe in trženja, • kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov, • vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture ter • povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe. • <i>Naravne vrednote:</i> <ul style="list-style-type: none"> • dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo, • raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih, • urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot, • izpopolnjeni podatki o naravnih vrednotah in njihovem stanju, med drugimi tudi o vrednostnih lastnostih po posameznih zvrsteh ter • redno spremljanje stanja naravnih vrednot. • <i>Zavarovana območja:</i>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij ter • ustanovitev novih širših zavarovanih območij in ožjih zavarovanih območij, prednostno na naravovarstveno najbolj občutljivih površinah. • <i>N2k</i>: <ul style="list-style-type: none"> • ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter HT, za katere je Natura 2000 območje določeno, pri čemer na ugodno stanje kažejo naslednji kazalci: <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje celovitosti Natura 2000 območij v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala ter • ohranjanje povezanosti Natura 2000 območij. • <i>EPO</i>: <ul style="list-style-type: none"> • na EPO, ki niso tudi posebna varstvena območja, skladno s predpisom, ki ureja posebna varstvena območja (območja Natura 2000), so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost HT ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.
<i>Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015–2020 (PUN)</i>	Zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst ter HT.
<i>Tla</i>	<i>Tla</i>
<i>Strategija EU za tla do leta 2030</i>	<p><u>Srednjeročni cilji do leta 2030:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • boriti se proti dezertifikaciji, obnoviti degradirana zemljišča in tla, tudi zemljišča, prizadeta zaradi dezertifikacije, suše in poplav, ter si prizadevati za svet brez degradacije tal, • obnoviti znatna območja degradiranih in z ogljikom bogatih ekosistemov, vključno s tlemi, • doseči odvzem neto toplogrednih plinov (TPG) v EU v višini 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ na leto v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva (LULUCF)18, • do leta 2027 doseči dobro ekološko in kemijsko stanje površinskih voda ter dobro kemijsko in količinsko stanje podzemne vode, • zmanjšati izgube hranil za vsaj 50 %, splošno uporabo kemičnih pesticidov in njihovega tveganja za 50 % ter uporabo nevarnejših pesticidov za 50 % do leta 2030 ter • doseči znaten napredek pri sanaciji onesnaženih površin.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<p><u>Dolgoročni cilji do leta 2050:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> doseči ničelno neto izkoriščanje zemljišč, onesnaževanje tal bi bilo treba zmanjšati na ravni, ki ne veljajo več škodljiva zdravju ljudi in naravnim ekosistemom ter ustrezajo mejam zmogljivosti našega planeta, s čimer bi se ustvarilo okolje brez strupov ter doseči podnebno nevtralnost Evrope in si kot prvi korak prizadevati za doseganje podnebne nevtralnosti na zemljiščih v EU do leta 2035.
<p><i>Nacionalni program varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30)</i></p>	<p><u>Strateška usmeritev:</u> <i>Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Vsebinski cilji:</i> <ul style="list-style-type: none"> izboljšana kakovost tal, zmanjšana neto rast površine pozidanih zemljišč.
<p><i>Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10 in 78/23 – ZUNPEOVE)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja. Ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja. Varovanje in trajnostna raba naravnih virov.
<p><i>Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – Zkme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane. Trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo. Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja.
<p><i>Zakon o gozdovih (ZG) (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZdavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja z gozdom in gozdnimi zemljišči v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot. Zagotovitev trajnega in optimalnega delovanja gozdov in gozdnih zemljišč kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij.
<p>Voda</p>	<p>Voda</p>
<p><i>Vodna direktiva – Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike</i></p>	<p><u>Površinske vode:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> zagotovi se varovanje, izboljšanje in obnavljanje vodnih teles površinskih voda tako, da se doseže dobro ekološko in kemijsko stanje površinske vode v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, zagotovi se varovanje in izboljševanje vseh umetnih in močno preoblikovanih vodnih teles, zato da se doseže dober ekološki potencial in dobro kemijsko stanje vode v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja ter zagotovi se postopno zmanjšanje onesnaževanja s prednostnimi snovmi in ustavitve ali postopno odpravo emisij, odvajanja in uhajanja prednostnih nevarnih snovi. <p><u>Podzemne vode:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Do leta 2015 (z varovanjem, izboljševanjem, obnavljanjem površinskih in podzemnih vod ter uravnoteženostjo med odvzemi in obnavljanjem podzemne vode) doseči:

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • dobro stanje podzemnih vod ter • skladnost vod v zavarovanih območjih z vsemi standardi in cilji. • <i>Uvesti potrebne ukrepe:</i> <ul style="list-style-type: none"> • za preprečitev poslabševanja stanja katerekoli podzemne vode, • za preprečitev vnašanja nevarnih snovi v podzemno vodo in ustrezno omejitev vnosa vseh ostalih onesnaževal v podzemno vodo ter • za obrat kakršnegakoli pomembnega in trajnega trenda naraščanja koncentracije kateregakoli onesnaževala, ki je v podzemni vodi kot posledica vpliva človekove dejavnosti, tako, da se postopno zmanjša onesnaženost podzemne vode. • <i>Zavarovana območja:</i> <ul style="list-style-type: none"> • doseganje standardov in ciljev zavarovanih območij.
<p><i>Okvirna direktiva o morski strategiji – Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doseganje ali ohranitev dobrega okoljskega stanja v morskem okolju. • Zagotovitev varstva in ohranjanja morskega okolja, preprečitev njegovega propadanja ali, če je mogoče, obnovitev morskih ekosistemov na območjih, ki so jih prizadeli škodljivi učinki. • Preprečitev in zmanjšanje vnosov v morsko okolje za postopno odpravljanje onesnaževanja. • Zagotovitev, da ni večjih posledic za morsko biotsko raznovrstnost, morske ekosisteme, človekovo zdravje ali zakonito uporabo morja ter da ti niso pretirano ogroženi.
<p><i>Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – Zzdr1-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doseganje dobrega stanja voda in drugih, z vodami povezanih ekosistemov. • Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda. • Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin in spodbujanje trajnostne rabe voda, ki omogoča različne vrste rabe voda ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti.
<p><i>Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uredba o NUV) (Uradni list RS, št. 67/16)²</i></p>	<p><u>Varstvo voda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vodno telo površinskih voda (VTPV):</i> <ul style="list-style-type: none"> • doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja VTPV,

² V pripravi sta osnutek Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2022–2027 in osnutek Načrta upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2022–2027.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • doseganje dobrega ekološkega potenciala in dobrega kemijskega stanje močno preoblikovanega (MPVT) in umetnega vodnega telesa (UVT), • preprečitev poslabšanja stanja vodnega telesa (VT), • postopno zmanjšanje onesnaževanja s prednostnimi snovmi in ustavitev ali postopna odprava emisij, odvajanja in uhajanja prednostnih nevarnih snovi ter • referenčni odseki – ohranjanje zelo dobrega ekološkega stanja, preprečitev poslabšanja stanja in preprečitev emisij iz točkovnih virov, • preprečevanje vnosa širjenja tujerodnih vrst. • <i>Vodno telo podzemnih voda (VTPodV):</i> <ul style="list-style-type: none"> • dobro kemijsko in količinsko stanje podzemne vode, • preprečitev poslabšanja stanja VT, • obrat vsakega pomembnega in stalno naraščajočega trenda koncentracij kateregakoli onesnaževala, ki je posledica človekove dejavnosti in ki ogroža kakovost vodnih ali kopenskih ekosistemov, zdravje ljudi ter obstoječo ali možno dopustno rabo vodnega okolja ter • preprečen vnos nevarnih onesnaževal in omejen vnos drugih onesnaževal v podzemno vodo, ki pomenijo obstoječe ali možno tveganje za podzemno vodo. • <i>Cilji na območjih s posebnimi zahtevami:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vodovarstvena območja (VVO):</i> <ul style="list-style-type: none"> • okoljski cilj za VT na VVO je zagotavljati dobro kemijsko in količinsko stanje za podzemne ter kemijsko in ekološko stanje za površinske vode. • <i>Kopalne vode:</i> <ul style="list-style-type: none"> • ne poslabševati kakovosti kopalne vode in doseganje vsaj zadostne kakovosti kopalne vode. • <i>Občutljiva območja:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zagotavljanje odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, pri čemer so določene strožje zahteve glede čiščenja komunalne odpadne vode kot na območjih, ki niso določena kot občutljiva.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ranljiva območja:</i> • doseganje ustrezne kakovosti voda na ranljivih območjih z zmanjšanjem onesnaževanja voda, ki ga povzročajo nitrati iz kmetijskih virov in preprečitvijo nadaljnega onesnaževanja take vrste. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Območje salmonidnih in ciprinidnih voda:</i> • doseganje ustrezne kakovosti voda na območjih salmonidnih in ciprinidnih voda, • ne poslabševati kakovosti voda na območjih salmonidnih in ciprinidnih voda, <ul style="list-style-type: none"> • <i>Območja za gojenje morskih organizmov (velja le za VOJM):</i> • doseganje ustrezne kakovosti voda na območjih za gojenje morskih organizmov in ne poslabševati kakovosti voda na območjih za gojenje morskih organizmov. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Območja, ki imajo s predpisi na področju ohranjanja narave poseben status, za katera sta pomembna vodni režim in kakovost voda:</i> • <i>Območja NATURA 2000:</i> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje ugodnega stanja, za območja, kjer je ocenjeno ugodno stanje, vzpostavljanje ugodnega stanja za območja, kjer je ocenjeno neugodno stanje, • <i>EPO:</i> <ul style="list-style-type: none"> • v čim večji možni meri se ohranja naravna razširjenost HT ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena ter • <i>Naravne vrednote:</i> <ul style="list-style-type: none"> • z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj; posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti; poseg na območju vpliva se izvaja tako da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Območja varstvenih voda v skladu s predpisi, ki urejajo ribištvo:</i> • <i>Za sladkovodno ribištvo:</i>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje in varovanje naravnih populacij rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti ter njihovih habitatov, • vzpostavljanje ugodnega stanja populacij ogroženih vrst rib, • varovanje in ohranjanje značaja salmonidnih in ciprinidnih voda, • celostno načrtovanje in izvajanje ribiškega upravljanja v teritorialno zaokroženih ribiških območjih, • načelo celovitosti, ki upošteva naravne procese in dinamiko vodnih ekosistemov kot habitatov rib, • preprečevanje vnosa tujerodnih ribjih vrst v celinske vode in njihovega širjenja, • ohranjanje kakovosti vodnega ekosistema, • trajnostna raba rib ter • načrtovanje, pospeševanje in nadzor gojitve domorodnih vrst rib za doseljevanje (poribljavanja) celinskih voda. • <i>Za morsko ribištvo:</i> <ul style="list-style-type: none"> • uskladitev ribolovnih zmogljivosti in ribolovnih možnosti ter • izboljšanje nadzora ribištva in kvalitete podatkov. <p><u>Urejanje voda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zagotavljanja varstva pred škodljivim delovanjem voda, • ohranjanje in uravnavanje vodnih količin ter • vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč, • izboljšanje hidromorfološkega stanja površinskih voda. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Cilji na območjih s posebnimi zahtevami:</i> • <i>Ogrožena območja: z namenom zagotavljanja varstva pred škodljivim delovanjem voda so na ogroženih območjih predvideni naslednji cilji:</i> <ul style="list-style-type: none"> • določitev ogroženih območij, • razvrstitev zemljišč na ogroženem območju v razrede glede na stopnjo ogroženosti, • upoštevanje pogojev in omejitev za izvajanje dejavnosti ali poseganje v prostor na ogroženem območju.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<p><u>Raba voda:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • spodbujanje trajnostne rabe vode, ki omogoča različne vrste rabe ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih virov in njihove kakovosti. <p><u>Upravljanje vodnih in priobalnih zemljišč v lasti države:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje oz. vzpostavitev naravnega ravnovesnega stanja (hidromorfološko stanje vodnega režima, prodonosnost, vodni in obvodni ekosistemi), • zagotavljanje ustreznih hidrološko-hidravličnih razmer (varstvo pred poplavami, erozijo in plazovi) ter • oblikovanje programov vzdrževanja, da bodo sledili ciljem, tako zmanjševanja škodljivega delovanja voda (pretočnost strug rek) kot tudi izboljšanja hidromorfološkega stanja vodnega režima (hidrološka in morfološka ustreznost ureditev in vzdrževanja brežin) ter ohranjanja in uravnavanja vodnih količin (pravilno načrtovanje in upravljanje vodnih objektov in infrastrukture).
<p><i>Uredba o Načrtu upravljanja z morskim okoljem za obdobje 2022–2027 (Uredba o NUMO) (Uradni list RS, št. 162/22)</i></p>	<p>Vizija tega načrta je z ekosistemskim pristopom pri upravljanju morskega okolja zagotoviti čisto, zdravo, biotsko raznoliko morsko okolje, ki je produktivno in bo ob trajnostni rabi zagotavljalo ekosistemske storitve morja. Hkrati se želi s tem načrtom prispevati k prilagajanju na podnebne spremembe in k njihovem blaženju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Strateški cilj 1: Čisto morsko okolje</u> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstrateški cilj 1.1:</u> <i>Ohraniti morsko okolje neobremenjeno s hranili ter na ta način preprečiti pojav evτροφikacije</i> • <u>Podstrateški cilj 1.2:</u> <i>Zagotoviti, da morsko okolje v prihodnje ne bo preobremenjeno z onesnaževali, ter ohraniti neoporečnost morskih organizmov, namenjenih prehrani ljudi</i> • <u>Podstrateški cilj 1.3:</u> <i>Zagotoviti, da morsko okolje in obala v prihodnje ne bosta preobremenjena z odpadki in mikroodpadki</i> • <u>Strateški cilj 2: Biotsko raznoliko in zdravo morsko okolje</u> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstrateški cilj 2.1:</u> <i>Zagotoviti zaščito in ohranjanje morske biotske raznovrstnosti, ekosistema in njegovih storitev s ciljem zagotoviti dobro stanje vrst in habitatov in okrepiti odpornost ekosistemov</i> • <u>Strateški cilj 3: Trajnostna raba morskega okolja</u> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstrateški cilj 3.1:</u> <i>Zagotoviti, da je raba morskega okolja trajnostna preko integriranega upravljanja trenutnih in bodočih aktivnosti, vključno z upoštevanjem kumulativnih ukrepov</i>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Strateški cilj 4: Soočanje s podnebnimi spremembami</u> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstrateški cilj 4.1.: Zagotoviti, da ukrepi varstva morskega okolja prispevajo k prilagajanju na podnebne spremembe in njihovemu blaženju podnebnih sprememb</u> • <u>Strateški cilj 5: S splošnimi ukrepi varstva okolja prispevati k dobremu okoljskemu stanju morskih voda</u> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Podstrateški cilj 5.1.: Zagotoviti, da s splošnimi ukrepi prispevamo k dobremu okoljskemu stanju morski voda</u>
<p><i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i></p>	<p><u>Strateška usmeritev:</u> Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Vsebinski cilji:</u> <ul style="list-style-type: none"> • za vse površinske vode doseženo dobro kemijsko in ekološko stanje, • za vse podzemne vode doseženo dobro kemijsko in količinsko stanje ter • ohranjeno morsko okolje. <p><u>Podrobnejši vsebinski cilji do leta 2030:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Na področju varstva in rabe voda:</u> <ul style="list-style-type: none"> • dobro kemijsko in ekološko stanje vseh VTPV in preprečitev poslabšanja stanja vseh VTPV ter • dober ekološki potencial in dobro kemijsko stanje za vsa UVT in MPVP, • dobro kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda, • preprečevanje nadaljnjega slabšanja stanja vodnih ekosistemov ter varovanje in izboljševanje stanja ekosistemov, odvisnih od površinskih in podzemnih voda, • postopno zmanjšanje onesnaževanja s prednostnimi snovmi in ustavitvev ali postopno odpravo emisij, odvajanja in uhajanja prednostnih nevarnih snovi, • spremembe vseh pomembnih in trajnih naraščanj koncentracije katerega koli onesnaževala, ki je posledica vpliva človekove dejavnosti, da se postopno zmanjša onesnaženost podzemne vode, • trajnostna raba vode, ki omogoča različne vrste rabe ob upoštevanju dolgoročnega varstva razpoložljivih virov in njihove kakovosti,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • programiranje, načrtovanje in izvajanje rabe voda na način, da ne poslabšujemo stanja voda, da omogočamo varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov, • varstvo, izboljševanje in obnavljanje teles podzemne vode ter zagotavljanje ravnotežja med odvzemanjem in obnavljanjem podzemne vode, • izvajanje načela »povzročitelj obremenjevanja plača stroške«, povzročene z obremenjevanjem okolja, • »uporabnik plača za rabo naravne dobrine« ter • mednarodno usklajevanje v povodju, v katerem ima lahko upravljanje voda čezmejne učinke. • <i>Na področju varstva morskega okolja:</i> <ul style="list-style-type: none"> • izboljšanje in/ali ohranitev dobrega stanja morskega okolja glede na biotsko raznovrstnost, kar pomeni, da je kakovost in prisotnost habitatov ter razporeditev in številčnost vrst v skladu s prevladujočimi fiziografskimi, geografskimi in podnebnimi razmerami, • prisotnost invazivnih tujerodnih vrst, ki so posledica človekovih dejavnosti, na ravni, ki ne škoduje ekosistemu, • zagotoviti, da so populacije vseh vrst rib in lupinarjev, uporabljenih v komercialne namene, znotraj varnih bioloških meja ter imajo razporeditev starosti, značilno za zdrav stalež, • izboljšanje in/ali ohranitev dobrega stanja morskega okolja glede na prehranjevalne spletke, kar pomeni, da so vsi elementi morskih prehranjevalnih spletov, kolikor je znano, prisotni v normalnih količinah in so normalno raznoliki ter na številčnih ravneh, ki lahko zagotavljajo dolgoročno številčnost vrst in ohranitev njihove polne sposobnosti razmnoževanja, • izboljšanje in/ali ohranitev dobrega stanja morskega okolja glede na obogatitev s hranili, tako da se eutrofikacija zaradi dejavnosti človeka ne

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<p>razmahne do škodljivih učinkov (upad biotske raznovrstnosti, degradacija ekosistemov, škodljiva cvetenja alg in pomanjkanje kisika v spodnjih plasteh voda),</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanje morskega dna na ravni, ki zagotavlja zaščito strukture in funkcij ekosistemov ter preprečuje škodljive vplive zlasti na bentoške ekosisteme, • spremembe hidrografskih razmer ne spreminjajo ali le najmanj spreminjano ekološke razmere (ne povzročajo upada biotske raznovrstnosti, degradacije habitatov, škodljivega cvetenja alg in pomanjkanja kisika v pridnenem sloju), • koncentracije onesnaževal so na ravneh, ki ne vplivajo škodljivo na organizme, populacije, združbe ali ekosisteme, • koncentracije onesnaževal v ribah in školjkah, namenjenih prehrani ljudi, ne presegajo mejnih vrednosti, • prisotnost morskih odpadkov ne škoduje ekosistemu morskih voda ter • raven morskega hrupa ne škoduje morskemu ekosistemu.
<i>Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti</i>	Vzpostaviti okvir za oceno in obvladovanje poplavne ogroženosti v skupnosti s ciljem zmanjšanja škodljivih posledic poplav na zdravje ljudi, okolje, kulturno dediščino (KD) in gospodarske dejavnosti.
<i>Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti 2022–2027 (NZPO SI II)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Izogibanje novim tveganjem pred poplavami. • Zmanjševanje obstoječe poplavne ogroženosti. • Zmanjševanje obstoječe poplavne ogroženosti med in po poplavah. • Krepitev zavedanja o poplavni ogroženosti.
<i>Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmanjševanje poplavne in erozijske ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti in KD, v skladu s predpisi o vodah in s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. • Ohranitev vodnega in obvodnega prostora, potrebnega za poplavne in erozijske procese. • Zagotavljanje okoljskih ciljev na območjih poplav in erozije v skladu s predpisi o varstvu okolja in s predpisi vodah.
<i>Zrak</i>	<i>Zrak</i>
<i>Direktiva (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka, spremembi Direktive 2003/35/ES in razveljavitvi Direktive 2001/81/ES</i>	Zmanjšanje emisij SO ₂ , Nox, NMVOC, NH ₃ , PM _{2,5} v zrak.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<i>Uredba o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 48/18 in 44/22 – ZVO-2)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Doseganje ravni kakovosti zunanjega zraka, ki nimajo večjih negativnih vplivov na zdravje ljudi in okolje ter resno ne ogrožajo zdravja ljudi in okolja. • Zmanjšanje emisij SO₂, Nox, NMVOC, NH₃, PM_{2,5} v zrak.
<i>Predlog SKLEP SVETA o sprejetju spremembe Protokola o zmanjševanju zakisljevanja, eutrofikacije in prizemnega ozona iz leta 1999 h Konvenciji o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja iz leta 1979</i>	Nadzorovati in zmanjševati emisije žvepla, dušikovih oksidov, amonijaka in hlapnih organskih spojin, ki jih povzročajo človekove dejavnosti in lahko zaradi zakisljevanja, eutrofikacije in prizemnega ozona, ki so posledica čezmejnega prenosa po ozračju na velike razdalje, škodljivo vplivajo na zdravje ljudi, naravne ekosisteme, material in pridelke; obenem naj bi ta protokol, kolikor je mogoče, zagotavljal, da atmosferske usedline ali koncentracije dolgoročno in postopoma, upoštevajoč napredek na področju znanosti, ne presegajo določenih mejnih vrednosti.
<i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i>	<p><u>Strateška usmeritev:</u> <i>Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vsebinski cilj:</i> izboljšana kakovost zraka do ravni brez čezmernih koncentracij onesnaževal.
<i>Podnebni dejavniki</i>	<i>Podnebni dejavniki</i>
<i>Pariški sporazum – Zakon o ratifikaciji Pariškega sporazuma (MSP) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 16/16 in 6/17 – popr.)</i>	Zaustavitev naraščanja povprečne svetovne temperature pod 2°C v primerjavi s predindustrijsko dobo. Zaželeni cilj <i>Pariškega sporazuma</i> pa narekuje dodatna prizadevanja za omejitev dviga povprečne svetovne temperature pod 1,5°C, ki je po mnenju pristojnih institucij (kot sta Medvladnega odbora za podnebne spremembe (IPCC), Program Združenih narodov za okolje (UNEP)) in svetovnih znanstvenikov meja, do katere so posledice podnebnih sprememb, ki jih povzroča človek, še obvladljive.
<i>Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila)</i>	Emisije in odvzemi toplogrednih plinov po vsej EU, ki jih ureja pravo EU, se v EU uravnotežijo najpozneje do leta 2050, s čimer se do tega datuma emisije zmanjšajo na ničelno stopnjo, cilj EU po tem pa bo doseganje negativnih emisij. Ustrezne institucije EU in države članice sprejmejo potrebne ukrepe na ravni EU oz. na nacionalni ravni, da se omogoči skupno doseganje cilja podnebne nevtralnosti, pri čemer se upošteva pomen spodbujanja tako pravičnosti in solidarnosti med državami članicami kot stroškovne učinkovitosti pri doseganju tega cilja.
<i>SPOROČILO KOMISIJE TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN COUNCIL, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE, THE COMMITTEE OF THE REGIONS AND THE EUROPEAN INVESTMENT BANK Čist planet za vse Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo</i>	Cilj strategije je, da Evropa prevzame vodilno vlogo v globalnih podnebnih ukrepih, in da s socialno pravičnim prehodom na stroškovno učinkovit način do leta 2050 doseže ničelno stopnjo neto emisij toplogrednih plinov: <ul style="list-style-type: none"> • čim bolj povečati koristi energijske učinkovitosti, vključno s stavbami brez emisij, • povečati uporabo energije iz obnovljivih virov in električne energije za popolno razogljičenje oskrbe Evrope z energijo, • udejanjiti čisto, varno in povezano mobilnost,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • konkurenčna industrija EU in krožno gospodarstvo kot ključna dejavnika pri zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, • razviti ustrezno infrastrukturo pametnih omrežij in medsebojne povezave, • izkoristiti vse prednosti biogospodarstva in ustvariti bistvene ponore ogljika ter • spopadanje s preostalimi emisijami CO₂ z zajemanjem in shranjevanjem ogljika.
<p><i>SPOROČILO KOMISIJE TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN COUNCIL, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE, THE COMMITTEE OF THE REGIONS AND THE EUROPEAN INVESTMENT BANK Čist planet za vse Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtravno gospodarstvo</i></p>	<p>Zmanjšanje neto emisij za najmanj 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990, vključno z emisijami in odvzemi.</p>
<p><i>SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam</i></p>	<p>Do leta 2050 uresničiti vizijo EU, odporne proti podnebnim spremembam, in sicer s pametnejšim, bolj sistematičnim in hitrejšim prilagajanjem ter okrepitevijo mednarodnega ukrepanja.</p>
<p><i>Strateški okvir prilagajanja podnebnim spremembam</i></p>	<p>Zmanjšana izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost Slovenije ter povečana odpornosti in prilagoditvena sposobnost družbe.</p>
<p><i>Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (ReDPS50) (Uradni list RS, št. 119/21 in 44/22 – ZVO-2)</i></p>	<p>Slovenija bo leta 2050 podnebno nevtralna in na podnebne spremembe odporna družba na temeljih trajnostnega razvoja. Učinkovito bo ravnala z energijo in naravnimi viri, hkrati pa ohranjala visoko stopnjo konkurenčnosti nizkoogljivega krožnega gospodarstva. Družba bo temeljila na ohranjeni naravi, krožnem gospodarstvu, obnovljivih in nizkoogljivih virih energije, trajnostni mobilnosti in lokalno pridelani zdravi hrani.</p> <p>Prilagojena in odporna bo na vplive podnebnih sprememb. Slovenija bo družba, v kateri bosta kakovost in varnost življenja visoki, izkoriščala pa bo tudi priložnosti v razmerah spremenjenega podnebja.</p> <p>Prehod v podnebno nevtralno družbo bo vključujoč, upoštevala se bodo načela podnebne pravičnosti. Stroški in koristi prehoda bodo porazdeljeni pravično, saj bo tudi najranljivejšim skupinam prebivalstva omogočeno izvajanje ukrepov blaženja in prilagajanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Strateški sektorski cilji zmanjšanja emisij TGP glede na leto 2005:</i> <ul style="list-style-type: none"> • promet: 90–99 %, • energetika: 90–99 %, • industrija: 80–87 %, <p>LULUCF: ponor vsaj 2.500 kt CO₂ ekv</p> <ul style="list-style-type: none"> • kmetijstvo: 5–22 %,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • široka raba: 87–96 % ter • ravnanje z odpadki: 75–83 %. <p>Skupaj: doseganje neto ničelnih emisij TGP</p> <p>Skupne emisije do leta 2030, glede na leto 2005, zmanjšane skladno s skupnim evropskim ciljem, ki je 55 %.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Energetska učinkovitost:</i> <ul style="list-style-type: none"> • cilj je zagotoviti, da raba končne energije v letu 2050 ne bo višja od 40 TWh in v letu 2040 ne bo višja od 47 TWh ter • cilj je tudi zmanjšati rabo primarne energije, da ta v letu 2040 ne bo višja od 65 TWh. • <i>Obnovljivi viri energije:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Strategija razvoja Slovenije 2030 (SRS)</i> določa enak ciljni delež obnovljivih virov energije (OVE) do leta 2030 kot <i>Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt (NEPN)</i>. Slovenija bo povečala deleže OVE v končni rabi energije v vseh sektorjih: v prometu, pri rabi električne energije in toplote ter hladu. Skupni delež OVE bo do leta 2050 dosegel najmanj 60 %. Indikativni cilji v posameznih sektorjih so najmanj 65 % delež OVE v prometu, najmanj 50 % delež OVE pri ogrevanju in hlajenju ter najmanj 80 % delež OVE v bruto končni rabi električne energije. • <i>Prilagajanje:</i> <ul style="list-style-type: none"> • cilj na področju prilagajanja podnebnim spremembam je zmanjšati izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost Slovenije ter povečati odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe.
<p><i>Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt (NEPN)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zmanjšanje emisij TGP (do leta 2030 glede na leto 2005):</i> <ul style="list-style-type: none"> • za ne-ETS sektorje (promet, stavbe, kmetijstvo, industrija in odpadki) za vsaj 20 % ter • vseh emisij TGP do 36 %. • <i>Sektorski cilji:</i> <ul style="list-style-type: none"> • promet: +12 %, • široka raba (stavbe): –76 %, • kmetijstvo: –1 %,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • ravnanje z odpadki: –65 %, • industrija*: –43 % ter • energetika*: –34 %. <p>*Samo za del sektorja, ki ni vključen v sistem trgovanja z emisijami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Energetska učinkovitost:</i> <ul style="list-style-type: none"> • sistematično izvajanje sprejetih politik in ukrepov, da raba končne energije leta 2030 ne bo presegla 54,9 TWh (4.717 ktoe) in da preračunano raba primarne energije ne bo presegla 73,9 TWh (6.356 ktoe). • <i>Obnovljivi viri energije:</i> <ul style="list-style-type: none"> • vsaj 27 % delež obnovljivih virov v bruto končni rabi energije in naslednje indikativni sektorski cilji: 43 % delež v sektorju električna energija, 41 % delež v sektorju toplota in hlajenje in 21 % delež v prometu (delež biogoriv je 11 %).
<p><i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Strateški usmeritvi:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zagotoviti prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna ter • varovati prebivalce pred tveganji, povezanimi z okoljem (okoljskimi tveganji). • <i>Vsebinski cilji:</i> <ul style="list-style-type: none"> • z ukrepi za prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna, bodo: • zmanjšane emisije TGP v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami, • dosežen napredek pri preprečevanju odpadkov, nastali odpadki pa bodo prednostno pripravljene za ponovno rabo, reciklirani ali predelani, • zmanjšana raba virov ter povečana snovna in energetska učinkovitost; <ul style="list-style-type: none"> • z ukrepi za varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji bo: • zmanjšana izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb ter občutljivost in ranljivost nanje s povečano odpornostjo in prilagoditveno sposobnostjo družbe.
<p><i>Kulturna dediščina</i></p>	<p><i>Kulturna dediščina</i></p>
<p><i>Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine</i></p>	<p>Ugotavljati, zavarovati, predstavljati in prenašati kulturno in naravno dediščino svetovnega pomena prihodnjim rodovom.</p>

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<p><i>Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE)</i></p>	<p><u>Celostno ohranjanje in varstvo dediščine:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Javna korist varstva dediščine obsega:</i> <ul style="list-style-type: none"> • identificiranje dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje, • ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo, • omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej mladim, starejšim in invalidom, • predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah, • vključevanje vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje, • celostno ohranjanje dediščine, • spodbujanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij ter • sodelovanje javnosti v zadevah varstva. • <i>Predmet javne koristi za varstvo posamezne stvari ali vrednote, ki so:</i> <ul style="list-style-type: none"> • registrirana dediščina, • nacionalno bogastvo, • spomeniki, • varstvena območja dediščine ter • arheološke ostaline.
<p><i>Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99)</i></p>	<p>Prepoznavanje arheološke dediščine in ostalin, izvajanje varstvenih ukrepov ter celostno ohranjanje arheološke dediščine in ostalin.</p>
<p><i>Krajina</i></p>	<p><i>Krajina</i></p>
<p><i>Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 19/03)</i></p>	<p>Spodbujati varstvo, upravljanje in načrtovanje krajine ter vzpostaviti evropsko sodelovanje pri reševanju vprašanj, povezanih z njo.</p>
<p><i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i></p>	<p>Prepoznavanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti.</p>
<p><i>Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – Zkme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)</i></p>	<p>Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja.</p>
<p><i>Prebivalstvo in zdravje ljudi</i></p>	<p><i>Prebivalstvo in zdravje ljudi</i></p>
<p><i>Zdravje 2020, Temeljna evropska izhodišča za vsevladno in vsedružbeno akcijo (Zdravje 2020), (SZO, 2014)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmanjšati prezgodnjo umrljivost v evropski regiji do leta 2020. • Podaljšati pričakovano življenjsko dobo v evropski regiji.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • Zmanjšati neenakosti v zdravju v evropski regiji. • Izboljšati blagostanje prebivalstva v evropski regiji. • Zagotoviti univerzalno dostopnost in pravico do najvišje dosegljive ravni zdravja. • Zastaviti nacionalne cilje, ki se nanašajo na zdravje v državah članicah.
<p><i>Deklaracija šeste ministrske konference o okolju in zdravju</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izboljšanje kakovosti zraka v zaprtih prostorih in na prostem. • Zagotavljanje vsesplošnega, enakopravnega in trajnostnega dostopa do varne pitne vode, sanitarij in higijene za vse in v vseh okoljih. • Zmanjševanje škodljivih učinkov kemikalij na zdravje ljudi in okolje. • Preprečevanje in odpravljanje škodljivih učinkov za okolje in zdravje, stroškov in neenakosti, povezanih z ravnanjem z odpadki in onesnaženimi območji. • Krepitev prilagoditvenih zmogljivosti in odpornosti proti zdravstvenim tveganjem, povezanim s podnebnimi spremembami, in podpornih ukrepov za blažitev podnebnih sprememb. • Podpora prizadevanjem evropskih mest in regij, da postanejo bolj zdrava in vključujoča, varna, odporna in trajnostna. • Krepitev okoljske zdržnosti zdravstvenih sistemov in zmanjševanju njihovih vplivov na okolje.
<p><i>Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)</i></p>	<p><u>Strateška usmeritev:</u> <i>Varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije, varovati prebivalce pred tveganji, povezanimi z okoljem (okoljskimi tveganji)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vsebinski cilji:</i> <ul style="list-style-type: none"> • z ukrepi za varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala bo: <ul style="list-style-type: none"> • izboljšana kakovost zraka do ravni brez čezmernih koncentracij onesnaževal, • povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (vključno s preprečevanjem onesnaževanja tal in saniranjem ter revitaliziranjem degradiranih območij), <ul style="list-style-type: none"> • z ukrepi za varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji bo: • saniran del območij, ki so bila v preteklosti čezmerno onesnažena, • ohranjen vzorec zmanjševanja števila prebivalcev, izpostavljenih čezmernemu hrupu v okolju, • ohranjena varna raba biotehnologije in njenih produktov, • zmanjšana prisotnost nevarnih kemikalij v okolju,

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> • izboljšano obvladovanje obremenitev zaradi virov elektromagnetnega polja in svetlobnega onesnaževanja ter • zmanjšana izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb ter občutljivost in ranljivost nanje s povečano odpornostjo in prilagoditveno sposobnostjo družbe.
<p><i>Direktiva Sveta 2009/71/Euratom z dne 25. junija 2009 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavitev okvira <i>Skupnosti za vzdrževanje ter spodbujanje nenehnih izboljšav jedrske varnosti in njene ureditve.</i> • Zagotovitev, da države članice vzpostavijo ustrezne nacionalne ureditve za visoko raven jedrske varnosti, da bi delavce in splošno javnost zaščitile pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj iz jedrskih objektov.
<p><i>Resolucija o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2023 (ReJSV13–23) (Uradni list RS, št. 56/13)</i></p>	<p>Varstvo ljudi in okolja pred nepotrebni škodljivimi učinki ionizirajočih sevanj.</p>
<p><i>Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (ZVISJV-1) (Uradni list RS, št. 76/17, 26/19, 172/21 in 18/23 – ZDU-10)</i></p>	<p>Varstvo pred ionizirajočimi sevanji, da se kar najbolj zmanjšata škoda za zdravje ljudi zaradi izpostavljenosti ionizirajočim sevanjem in radioaktivna kontaminacija življenjskega okolja.</p>
<p><i>Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev)</i></p>	<p>Varovati zdravje ljudi pred škodljivimi učinki vsakršnega onesnaženja vode, namenjene za prehrano ljudi, z zagotavljanjem, da je zdravstveno ustrezna in čista, ter izboljšati dostop do vode, namenjene za prehrano ljudi.</p>
<p><i>Uredba (EU) 2022/123 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 2022 o okrepljeni vlogi Evropske agencije za zdravila pri pripravljenosti na krize in kriznem upravljanju na področju zdravil in medicinskih pripomočkov</i></p>	<p>Spodbujati zagotavljanje senčenja površin v šolah in na javnih mestih kot so igrišča, parki, bazeni.</p>
<p><i>Direktiva o kopalnih vodah – UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) št. 336/2006 z dne 15. februarja 2006 o izvajanju Mednarodnega kodeksa za varno upravljanje ladij v Skupnosti in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 3051/95</i> <i>Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 – ZVO-2)</i></p>	<p>Dobra kakovost kopalnih voda in visoko raven zaščite po vsej skupnosti.</p>
<p><i>Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15, 129/20, 44/22 – ZVO-2 in 77/22)</i></p>	<p>Z odpadki je treba ravnati tako, da ni ogroženo človekovo zdravje.</p>
<p><i>Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZzdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>V vode je prepovedano izlirati, odlagati ali odmetavati:</i> <ul style="list-style-type: none"> • snovi ali predmete, ki zaradi svoje oblike, fizikalnih, kemijskih ali bioloških lastnosti, količine ali drugih lastnosti lahko ogrožajo življenje in zdravje ljudi, vodnih ali obvodnih organizmov, ovirajo pretok voda ali ogrožajo vodne objekte in naprave ter

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
	<ul style="list-style-type: none"> odpadke, razen, če je s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, določeno drugače.
<p><i>Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2)</i> <i>Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22)</i></p>	Preprečiti škodljive vplive na okolje, zdravje ljudi.
<p><i>SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ</i> <i>Evropski podnebni pakt</i></p>	Evropa potrebuje več zelenih površin, da okrepi odpornost na podnebne grožnje in grožnje za zdravje.
<p><i>Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 (ReNPPTDZ) (Uradni list RS, št. 58/15)</i></p>	Okolje, ki spodbuja redno telesno dejavnost.
<i>Nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče</i>	<i>Nevarnost nastanka naravne ali druge nesreče</i>
<p><i>Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNNDN) (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22)</i></p>	Zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oz. zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč.
<p><i>Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti</i></p>	Vzpostavitev okvira za ukrepe zmanjšanja ogroženosti pred škodo poplav.
<p><i>Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZzdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)</i></p>	Zmanjševanje ali preprečevanje ogroženosti pred škodljivim delovanjem voda (poplave, erozija celinskih voda in morja, zemeljski ali hribinski plazovi, snežni plazovi, led na celinskih vodah).
<p><i>Zakon o varstvu pred požarom (ZVPoz) (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11, 83/12, 61/17 – GZ, 189/20 – ZFRO in 43/22)</i></p>	Varovanje ljudi, živali, premoženja in okolja pred požarom in eksplozijo.

Okoljski vidik oz. naziv dokumenta	Okoljski cilji
<p><i>SEVESO III direktiva – DIREKTIVA 2012/18/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA</i> <i>IN SVETA z dne 4. julija 2012 o bvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES</i> <i>Uredba o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16, 44/22 – ZVO-2 in 50/23)</i> <i>Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2)</i></p>	<p>Preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje.</p>

Vir:

Dopolnitev navodil za vsebino, obliko in način priprave regionalnega prostorskega plana, usmeritve za izdelavo okoljskih poročil za regionalne prostorske plane, Zavita d.o.o., Ljubljana 15.9.2023